

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

32
(804)

DESPRE ASIA CENTRALĂ ȘI DESPRE ALTCEVA...

La interval de câteva zile am găsit în două ziare sovietice două informații pe care am socotit că trebuie să le aducem la cunoștința cititorilor noștri. Agențiile de presă occidentale, mereu în căutare de „senzațional” cînd e vorba de Uniunea Sovietică, nu le-au trimis — sau poate că nici nu le-au băgat în seamă. Deși ele sînt „senzaționale” tocmai pentru că sînt obișnuite, pentru că fac parte din cotidianul sovietic — iar cine dorește să cunoască cu adevărat realitatea sovietică de astăzi tocmai la asemenea izvoare trebuie să se adreseze.

Dar să vedem despre ce-i vorba! Dintr-o știre scurtă, lapidară, fără nici o floare de stil am aflat că artelurile agricole din Uzbekistan rezervă acum fonduri bănești spre a constitui burse pentru colhoznicii care vor să frecventeze școli superioare. Bineînțeles, odată studiile terminate, specialiștii urmează să-și desfășoare activitatea în colhozurile de unde au plecat. Colhozul „Stalin” din regiunea Andijan a alocat, de pildă, recent, în vederea acestui scop, o jumătate de milion de ruble. „Am socotit că am avea nevoie de cel puțin 150 de specialiști cu studii superioare”, a arătat Keramat Iussupov, președintele colhozului. „Așa că am hotărît să ne trimitem băieții și fetele să învețe în școli superioare”. Întrebat cum se face că un colhoz are nevoie de atîția specialiști, Keramat Iussupov a explicat că în cursul anului trecut colhozul și-a construit o mare întreprindere pentru egrenarea bumbacului și că acum proiectează să-și construiască fabrici pentru prelucrarea fructelor și pentru producerea de ulei vegetal. De altfel, colhozul e în general bine utilat. Are peste 200 de autovehicule, tractoare, combine pentru culesul bumbacului și multe alte mașini agricole.

Și acum cealaltă știre care, vă asigurăm, n-a ocupat în redactarea agenției „Tass” în nici un caz mai mult de cincisprezece rînduri. Era o relatare sobră, statistică asupra unor date în legătură cu populația Uzbekistanului.

Se arată anume că populația acestei republici sovietice numără în clipa de față peste 8 milioane de locuitori, dintre care atîția bărbați, atîtea femei, atîția tineri, maturi, bătrîni și așa mai departe... Și se mai arăta apoi, printre altele, că în momentul de față în Uzbekistan există două milioane de absolvenți de școli superioare sau medii.

Ați luat aminte la această din urmă cifră? Ați realizat așa dar că un sfert din întreaga populație a Uzbekistanului a absolvit școli medii și superioare! Și acum să ne imaginăm că avem în fața ochilor o hartă și să situăm Uzbekistanul acolo unde e așezat de la începutul veacurilor: în Asia centrală. Și să ne imaginăm o comparație cu situația de pe același tărîm, din țări aflate în aceeași parte a globului — Iran sau Pakistan.

Dar nu! Nu-i așa că nici nu se poate face o asemenea comparație? Căci situația învățămîntului din Uzbekistan trebuie așezată astăzi lângă aceea din alte țări: Anglia, Franța, Italia, țări care n-au cunoscut biciul beilor și nagalca țaristă, dar — nu-i mai puțin adevărat — nici Revoluția din Octombrie.

Element care tocmai facilitează și îndreptățește astăzi comparația. Comparație care nu-i, însă, nici pe departe în favoarea Occidentului, ce are astfel încă un motiv de a fi uluit de ceea ce comentatorii burghezi obișnuiesc să numească „fenomenul sovietic”.

V. Dascălu

Scenă estivală într-un parc din Moscova

La ce
lucrează
Solohov

de A. SOFRONOV

(pag. 4-a)

Caniculă
la 56 grade
latitudine nordică

de M. MIHAIL

(pag. 7-a)

Masele
plastice
în medicină

de EM. ROMAN

(pag. 8-a)

CITIȚI
ÎN ACEST
NUMĂR:

Insemnări despre stagiunea teatrală

Fiecare stagiune teatrală are particularitățile care-o deosebesc de cele precedente. Actualitatea și caracterul scenic al pieselor, sint cele două caracteristici ale stagiunii care tocmai s-a încheiat. N-au fost prea multe piese bune cu subiecte actuale, dar cele mai multe din cele care s-au bucurat de succes au fost inspirate din actualitate.

„Luptă inegală”, piesa cu subiect modern a dramaturgului Viktor Rozov a fost jucată pe scenele a două teatre moscovite: Malii și Teatrul central pentru copii. Trebuie să arătăm că, în ultimul timp, Rozov se bucură de o simpatie generală atât din partea actorilor, regizorilor, cât și a publicului.

Rozov e apreciat pentru intransigența și puritatea lui morală, pentru accentele lui profund sincere; e apreciat pentru că piesele lui cheamă omul să participe la lupta dreaptă și

Scrisoare din Moscova

grea, fără compromisi-uri, pentru tot ceea ce constituie adevărata frumusețe a vieții. De multe ori Rozov se adresează tineretului, perioadă hotărâtoare în care se afirmă caracterul omului. „Luptă inegală” e, la drept vorbind, povestea unei înfrîniri de dragoste. Un tânăr, care tocmai a terminat școala, se îndrăgostește pentru prima oară. Într-un anurg de primăvară, trebuie să se întâlnească cu fata pentru care nutrește simțăminte adânci și curate. Părinții însă se împotrivesc. Mai întâi, spun ei, să-ți faci un rost în viață, și apoi să te îndrăgostești.

Căci chiar și la noi mai pot fi întâlniți astfel de oameni „practici”, cu sufletul îngust, meschin. În piesa lui Rozov ei pornesc o luptă inegală împotriva tineretului, a dragostei. Bineînțeles, până la urmă sint înfrinți. Nu vreau să afirm că „Luptă inegală” se numără printre cele mai bune piese scrise de Rozov. „Intr-un ceas bun” și „In căutarea bucuriei” oferă, în ce privește viața tineretului nostru, o imagine mult mai diversă, mai completă.

Regizorul Anatoli Efros, unul din cei mai buni realizatori ai pieselor lui Rozov a montat, recent, prima piesă a unui tânăr dramaturg, Himelin. Piesa, intitulată „Kolka, prietenul meu”, abordează la rindul ei problema formării unui caracter în mijlocul unei vieți pline de încercări.

Spectacolul lui Efros începe printr-un prolog cit se poate de teatral. În curtea unei școli, lângă plasa de volei, pe spalier și pe capra de sărit elevii au încrămășat în plin avânt, în cele mai diferite poziții. Scena seamănă cu o ilustrație amuzantă, desprinsă dintr-o carte pentru copii. Dar iată că elevii încep deodată să se miște, să vorbească. Așa aflăm că fiecare dintre ei își are povestea lui, caracterul, visurile și greșelile care sâlbă. În fiecare clipă, toată atenția noastră

Trebuie să arătăm aici că toate spectacolele bune ale recentei stagiuni sint, mai mult sau mai puțin legate de încercări îndrăznețe în căutarea unui nou limbaj scenic.

În spectacolul „Bătălie în marș”, adaptare scenică a romanului scriitoarei Galina Nikolaeva, jucat la Teatrul de Artă, episodul cu ședința furtunoasă în cursul căreia muncitorii susțin inovațiile ingine-

rului Bahirev face ca întreaga sală să reacționeze la discuțiile vii purtate pe scenă. Și iată și un alt procedeu nou folosit de acest teatru, în același spectacol: timp de câteva minute acțiunea pare să se întrerupă, pentru ca fasciculul de lumină al reflectorului să se oprească asupra unui actor care citește un monolog în genul meditațiilor asupra destinului uman, atât de dragi autorului cărții.

Stagiunea care a trecut a înregistrat nu numai soluții și încercări de punere în scenă reușite, nu numai succesul unor piese actuale, ci și creații pline de talent ale unor actori. Stagiunea trecută a fost astfel și stagiunea talentatei Iulia Borisova și a tânărului Marțevici, care au dat viață personajelor piesei „Poveste din Irkutsk”; stagiunea Konstanțel Roek, care a intru-

chipat cu mult spirit de pătrundere un personaj al lui Cehov din piesa „Ivanov”; a tinerilor actori A.

Dimitrieva și G. Se'fulin din „Kolka, prietenul meu”; a lui Puziriov, actor la Teatrul de Artă, care a jucat în rolul inginerului Bahirev din „Bătălie în marș” și, desigur, stagiunea cunoscuților actori ai Teatrului de Artă B. Livanov și B. Smirnov, M. Prudkin și, mai cu seamă V. Gribkov, care au interpretat piesa „Frații Karamazov” de Dostoievski văzută sub un unghi modern.

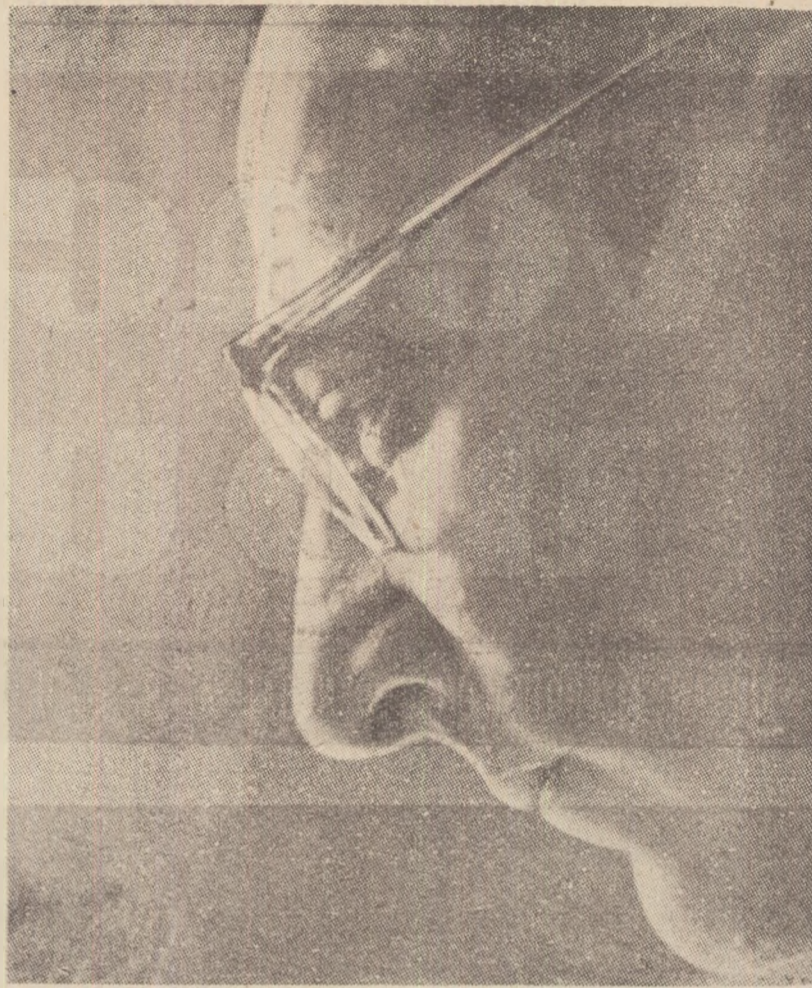
Trecând în revistă stagiunea trecută nu putem trece nici peste o problemă care, în clipa de față, preocupă pe o seamă de oameni de teatru. E vorba de faptul că în secolul nostru, al rachetelor, nobila și străvechea artă a teatrului ar fi amenințată de o mare primejdie. Atotputernicul cinematograful și televiziunea ar putea, cred unii, lua locul artei teatrale, care ne e atât de scumpă, dar care, ce să-i faci, „nu mai e la modă”.

Cei care raționează așa arată că posibilitățile teatrului nu pot fi comparate cu cele ale cinematografului! Căci cum ar putea teatrul cu tehnica lui învechită, să creeze o iluzie la fel de veridică a vieții, un sentiment de autenticitate la fel de pătrunzător ca cinematograful, care-și plasează actorii în chiar mijlocul naturii, pe străzi și în piețe, în munți și la mare, în trenuri și avioane?

Lucru „ciudat” însă, aceste argumente aparent de necombătut n-au putut împiedica totuși ca în cursul stagiunii trecute să fie create spectacole interesante, moderne și foarte teatrale; ca biletele să continue a fi suprasolicitate; ca la Moscova să ia ființă noi teatre populare; ca prelegerile la facultățile de artă dramatică ale universităților populare să aibă loc în fața unor săli arhipline și ca, după o zi de muncă, oamenii cu cele mai diverse preocupări să grăbească spre cluburi unde, scăldați de luminile magice ale rampei, să se dăruiască neasemuit bucurii de a juca ori numai spre a privi pe alții jucând teatru.

Nu, ecranul cinematografului sau televizorului nu vor putea nicicând înlocui bucuria comunicării cu actorii vii de pe scenă, care respiră același aer cu spectatorii și își dau friu liber geniului lor creator chiar sub ochii noștri.

V. Komisarjevski

Artistul G. A. Toostonogov.

Răspunsul cel mai limpede

Doi cititori occidentali ai ziarului „Les nouvelles de Moscou”, Henri Renaud din Paris și Pierre Gauthier din Bruxelles, au solicitat redacția să le dea răspunsuri despre educația muzicală în U.R.S.S. Redacția a transmis această rugămintă profesorului A. Sveșnikov, directorul Conservatorului din Moscova și răspunsul nu s-a lăsat așteptat. El este remarcat prin conciziunea și conținutul său: „Sarcina noastră principială este de a face muzica accesibilă tuturor”.

La aceasta s-ar putea adăuga sumedenie de cifre care ilustrează această idee. (În U.R.S.S. există 1.500 de școli muzicale elementare, 144 școli speciale de 4 ani, 22 de Conservatoare etc.). Dar fraza profesorului Sveșnikov ni se pare cât de clară în conciziunea ei, încât nu mai are nevoie de nici un adăug.

● Spectatorii din Moscova vor avea prilejul să vadă spectacole noi pe teme de actualitate. Astfel, la teatrul „Mossoviet” se află în repetiție piesa lui N. Vinta „Vara cerul e înalt”, consacrată vieții savanților sovietici care lucrează în domeniul cuceririi Cosmosului. Premiera va avea loc în octombrie. O altă piesă, „Ultimele garoafe” de G. Ter Grigorian, va fi prezentată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la înstaurarea Puterii sovietice în Armea.

● În aceeași stagiune, teatrul „Mossoviet” va prezenta de asemenea piesele „Atenție, cad frunzele” de Serghei Mihalkov, închinată vieții de familie sovietice, răspunderii părinților pentru educația copiilor, „Vasilii Tiorkin”, după poemul cu același nume de A. Tvardovski, „Lucrul cel mai de preț” de T. Sitina, consacrată relațiilor dintre intelectualii din vechea generație și cei din noua generație „Anna” după romanul lui Boris Polevoi „Adine în spatele frontului” și a

● În curând, Editura de stat pentru literatură din Moscova va publica cel de-al IV-lea volum și ultimul din operele alese de Samuil Marșak. Întrebat ce va cuprinde acest volum și care-i sint planurile de viitor, S. Marșak a arătat: „Volumul IV va cuprinde articole și însemnări despre arta literară versuri din „Caiet liric” ca și noi traduceri din Robert Burns, balade populare scoțiene și câteva fragmente din epopeea națională karelofină „Kalevala”.

● În clipa de față lucrez la o nouă piesă pentru copii intitulată „Lucruri inteligente”

● La Concursul internațional al solistilor vocali și quartetelor de coarde „Robert Schumann” de la Berlin, la care au participat interpreți din Franța, Uniunea Sovietică, America, Cehoslovacia, Suedia, R. P. Chineză, Finlanda, R. D. Germană ș.a., premiul I a fost acordat cântărețului sovietic Vitalii Gromadski

● În octombrie, celebrul pianist sovietic Sviatoslav Richter va întreprinde un turneu în S.U.A., unde va da 25 de concerte, iar în octombrie-noiembrie, violonistul Leonid Kogan va concerta în Canada și S.U.A. S-a stabilit de asemenea că în primăvara anului viitor, Ansamblul de cîntece populare al U.R.S.S. condus de Igor Moiseev, va întreprinde un turneu lot în aceste țări.

O viață exemplară

Undeva, departe, în Extremul Orient sovietic, prin părțile Vladivostokului, se află o mică stație de cale ferată, cu numele Lazo. Această denumire ea, de altfel, foarte multe altele de pe vastul teritoriu al Uniunii Sovietice — comemorează amintirea unui din eroii legendari ai războiului civil, viteazul luptător pentru Puterea sovietică, Serghei Gheorghievici Lazo. În anul 1920, pe cînd împlinise abia 26 de ani, Lazo a fost răpus aici într-un mod mișelese (a fost aruncat de viu, într-o noapte, în cuprul unei locomotive) de către o bandă contrarevoluționară de albardiști, cu complicitatea intervențiilor japonezi care ocupaseră atunci, temporar, marele port de la tărîmul Pacificului. Crima s-a petrecut, firește, în cea mai mare taină, deoarece autorii ei, neavînd cîtușă de să dea în vileag asasinarea eroului ce organizează atîtea acțiuni răsunătoare și ridicase la luptă, sub stîndardul și îndrumarea Partidului Comunist, întreaga populație din regiunea răsăriteană a Siberiei, se mulțumiseră să-l dea pe Lazo „dispărut”, după ce autoritățile militare japoneze îl arestaseră la sediul Consiliului Militar al forțelor revoluționare din

Vladivostok. Un singur martor, mecanicul locomotivei „ascuns după un colț al cantonului, a putut vedea îngrozitoarea faptă, relatînd, mai pe urmă, împrejurările în care a fost ucis Lazo.

Dacă asasinarea lui a fost astfel ținută pentru scurt timp în secret, de teama unei riposte imediate din partea ostașilor bolșevici și a partizanilor devotați comandantului lor, figura și acțiunile eroice ale lui Lazo au rămas nepieritoare în memoria celor ce l-au cunoscut și au luptat alături de el. Unul dintre aceștia este și M. Gubelman, fost comisar politic în detașamentele conduse de Lazo, care nu demult (1956) a publicat o carte — tradusă acum și în romînește — în care evocarea personalității lui Lazo se îmbină strîns cu reclara fidelă a multor amănunte de pe fronturile războiului civil din zona Extremului Orient.

Născut pe malurile Nistrului, în satul Piatra, nu departe de orașul Bălți, Serghei Gheorghievici Lazo, deși se trăgea dintr-o familie cu foarte bună stare materială, căpătase de la primele contacte cu lumea înconjurătoare conștiința despre inegalitățile sociale și despre reaua alcătuire a legilor din timpul orînduirii țariste. În anul 1918, dîndu-și seama, ca tînăr praporceik, că revoluția are nevoie de cadre bine pregătite

energice și devotate, Lazo a plecat să lupte împotriva contrarevoluționarilor din Siberia. Cîrînd, a devenit comandantul frontului din Transbaikalia, dînd lovituri nimice citoare gărzilor albe din acea regiune, a organizat apoi detașamentele de partizani din taiga siberiană și a participat în calitate de conducător militar, la operațiile din zona Habarovsk-Vladivostok, unde și-a găsit sîrșitul tragic, în plină luptă și în floarea tinereții. Înzestrat cu un spirit clar-văzător, cu o rară putere de înucă, ferm în acțiune și devotat pînă la sacrificiu cauzei mari a eliberării poporului din asuprire și mizerie, Lazo avea în plus un caracter luminos ce-l captiva pe toți cei din jurul lui și cîștiga repede simpatia maselor ce-l urmau cu încredere la luptă.

Cartea lui M. Gubelman este nu numai un act de pietate față de memoria unui luptător viteaz, pe care autorul l-a cunoscut înecapropo, ci și evocarea unor evenimente dramatice în centrul cărora s-a aflat figura exemplară a acestui minunat reprezentant al eroismului sovietic din primii ani ai războiului civil.

Pericle Martinescu

M. Gubelman: Un erou legendar — S. G. Lazo, Editura Tineretului, 1960.

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE: pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an 40 lei.

CEI CARE RĂSPUND MEREU: PREZENT!

Tineri marinari în prima cursă...

Intre 2-5 august s-a petrecut un eveniment de seamă în viața tineretului sovietic: Plenara a VIII-a a Comitetului Central al Comsomolului. Aceasta a stabilit sarcinile care revin organizațiilor comsomoliste în lumina hotărârilor Plenarei din iulie a C.C. al P.C.U.S., consacrată introducerii pe scară largă, în producție, a celor mai noi realizări științifice și tehnice și în același timp a trasat un vast program de acțiune pentru buna organizare a timpului liber al tineretului.

Așa dar, răspunzând chemării partidului, Comsomolul s-a angajat în marea bătaie pentru progresul tehnic. La una din multele adunări care au avut loc cu acest prilej un tânăr tractorist din îndepărtatul Altai și-a încheiat scurta expunere cu aceste cuvinte: „Sînt mîndru că eroicul nostru Comsomol e prezent și de data aceasta în lupta pentru triumful comunismului”.

Da. Și de data asta, ca întotdeauna cînd a fost nevoie de muncă și de luptă plină de abnegație, de dăruire de sine, Comsomolul a răspuns: prezent! Cuvîntul care a devenit un simbol al veșniciei tineretului și-a cucerit un loc de cinste în cronicile primelor și eroicelor zile de construcție socialistă, în cronicile anilor de neuitat ai cincinalelor, în jurnalele de front ale Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Cuvîntul care a devenit un simbol al veșniciei

tineretului nu mai poate fi despărțit de Volga-Don, Altai, Kazahstan, Angara și de numele multor altor locuri unde se avîntă spre cer construcții gigantice, unde de pe milioane de hectare de pămînturi trezite la viață se string anual fabuloase comori de boabe aurii.

La plenară s-a arătat că în cursul primelor 18 luni ale septenaliului, pe 114 șantiere fruntașe comsomoliste au fost construite 82 obiective industriale mari. Au fost puse în funcțiune cinci furnale și unsprezece cuptoare de topire a oțelului, șaptesprezece laminatoare, cinci întreprinderi pentru producția de fibre sintetice; au fost construiți 2.300 kilometri de cale ferată și electrificați alți 2.500. La patru fabrici de ciment patronate de Comsomol s-au construit cinci noi agregate cu o capacitate de aproximativ 1,5 milioane tone de ciment pe an. În lupta întregului popor sovietic pentru comunism, tineretul lece printr-o minunată școală a vieții, capătă sentimentul de stăpîn adevărat al țării, căruia îi va reveni cîntecul de a trăi în societatea comunistă și de a conduce toate giganticele ei resoarte de activitate.

Hotărîrile Plenarei trasează concret, împede sarcinile care revin organizațiilor de Comsomol în accelerarea progresului tehnic. Din fiecare frază, din fiecare cuvînt respiră o neîmormîntă încredere în milioanele de băieți

și fele sovietice — comsomoliști care vor traduce în viață aceste sarcini.

Cine sînt ei? Să încercăm să cunoaștem cițiva.

...În stepa Donețului, lîngă orașul Jdanov se va înălța în curînd uriașul laminor „1700”, cel mai mare din U.R.S.S., care va fi în întregime automatizat și mecanizat. Cu metalul laminat aici într-un an, globul pămîntesc ar putea fi încins de cîteva ori în regiunea ecuatorului.

Construcția neobișnuită a laminorului cere o mare măiestrie din partea armatei de tineri constructori. Și nu numai măiestrie, ci și eroism, putere de sacrificiu, spirit tovărășesc. De toate acestea a dat dovadă din plin brigada de muncă comunistă condusă de Nikolai Kozir. Într-o zi, pe o turtună cumplită (băieții au trebuit să se lege de schele pentru ca vîntul să nu-i dea jos) sub o ploaie torențială, cinci comsomoliști — Kozir, Petea Tkaci, Grișa Lavrovici, Jenea Lesneak și Vanea Garnaga, s-au urcat în punctul cel mai înalt al construcției, efectuînd acolo o importantă operație de montare. Nu i-a silit nimeni; dimpotrivă, conducerea șantierului s-a opus categoric. Dar conștiința lor de comsomoliști nu le-a îngăduit să stea la adăpost, cu brațele încrucișate, iar lucrările de construcție să stagneze. Pe seara, cînd au coborît de acolo uzi leoaică, rușii de oboseală dar fericiți s-au simțit stingherii — de zîmbetele și stringeriile calde de mină cu care i-au întîmpinat tovarășii lor.

...Ziarele sovietice au anunțat la vreme că la 30 iulie, decî înainte de termen, colhozurile și sovhozurile din ținutul Krasnodar și-au îndeplinit planul de vînzare a cerealelor către stat (fără porumb și orez). În hambarele patriei sovietice s-au revărsat 63 de milioane puduri de griu bun de Kuban și alte cereale. Cine sînt eroii acestei mărețe bătaii pentru piine? Comsomoliștii Vasili Kașirin și Anatoli Savin au cosit cîte 165 hectare pe zi. Două zile și două nopți Ivan Kis'evok n-a coborît de pe combină. În colhozul „Lenin” din raionul Krasnogvardeisk, unde parte din ogoare a fost inundată, comsomoliștii s-au prezentat îndată la președinte și au cerut să fie trimiși acolo. Înarmați eu seceri și coase, au lucrat ore în șir, fără odihnă, cufundați în apă pînă la genunchi. Recolta a fost salvată.

...Comsomolul Fiodor Kozlov se pregătea să plece în regiunea Orenburg, la desțelenirea pămînturilor. Soția lui, care urma să vină mai tîrziu, i-a făcut cu grijă bagajele. I-a pus de toate: ciorapi de lînă, pulovere, mănuși groase. Dar Fiodor le-a scos pe ascuns din valiză și a pus în loc cutii cu semințe de flori. Cîncisprezece soiuri. Pentru ca lalelele, hortensiile, trandafirii să crească și în stea aspră a Orenburgului, Fiodor Kozlov a renunțat la îmbrăcămîntea călduroasă de care avea atîta nevoie...

Cu oameni ca aceștia Comsomolul pornește — alături de întregul popor sovietic — la îndeplinirea uneia din sarcinile de seamă ale construirii bazei tehnico-materiale a comunismului: accelerarea continuă a progresului tehnic. În istoria eroică a tineretului sovietic, se va înscris o nouă pagină glorioasă.

Iulia Scutaru

Răspîndirea cărții

Probleme
la ordinea zilei

La sfîrșitul lunii iulie a avut loc la Moscova o consfătuire unională a lucrătorilor din domeniul comerțului de carte care a dezbătut probleme legate de situarea activității de difuzare a cărții pe o treaptă superioară, responsabilă cu actualul stadiu de dezvoltare a societății sovietice. Partidul Comunist al Uniunii Sovietice și guvernul sovietic acordă o importanță deosebită activității de răspîndire a cărții. În Hotărîrea Comitetului Central al P.C.U.S. „Despre situația comerțului de carte și măsurile pentru îmbunătățirea lui”, adoptată în cursul acestui an, difuzarea cărții este definită ca o parte integrantă a muncii generale de partid și de stat, ca un mijloc puternic de educare comunistă a oamenilor muncii.

Consfătuirea de care aminteam, organizată cu scopul de a stabili sarcinile ce decurg din Hotărîrea C.C. al P.C.U.S. și măsurile ce se impun, a însemnat un prilej de trecere în revistă a marilor succese dobîndite în Uniunea Sovietică pe tîrîmul editării și răspîndirii cărții ca și de găsire a noi metode pentru consolidarea și dezvoltarea realizărilor de pînă acum. Într-adevăr, nicăieri cartea n-a pătruns mai adînc în mase decît în Uniunea Sovietică, nicăieri nu s-au înregistrat realizări atît de impresionante. Este suficient să arătăm că în timp ce în întreaga lume se editează în medie 2 cărți pe cap de locuitor, în Uniunea Sovietică se editează 5,6 cărți pe cap de locuitor.

Cartea a devenit o necesitate vitală pentru omul sovietic. Lucrul e dovedit, între altele, și de faptul că în timp ce în 1953 s-au vîndut populației cărți în valoare de 2,3 miliarde ruble, în 1959 valoarea acestora s-a ridicat la 11 miliarde ruble. Grija de a pune la îndemîna cititorului sovietic valorile tezaurului clasic și contemporan din întreaga lume este ilustrată de asemenea de împrejurarea că U.R.S.S. ocupă, conform datelor publicate de „Index translationum”, primul loc în lume în ce privește traducerea din literatura universală.

Comerțul de carte în Uniunea Sovietică — a de altfel și în celelalte țări socialiste — are un caracter specific, care-l deosebește de comerțul obișnuit, și anume are un bogat conținut politic, o înaltă menire de ordin

cultural. Conștienți de actualele sarcini ale activității lor, participanții la consfătuire și-au concentrat discuțiile în jurul cîtorva probleme majore, a căror soluționare poate să determine un mers ascendent al difuzării cărții în Uniunea Sovietică.

S-a pus astfel un accent deosebit pe metodele de studiere a cererii de cărți a populației, condiție de bază pentru o bună difuzare a cărții. Au fost combătute unele tendințe comercialiste de a baza comenzile de cărți pe criteriul desfacerii celei mai ușoare, negliindîndu-se conținutul de idei al cărții și utilitatea ei pentru practica construcției comuniste. Cu acest prilej s-a scos în evidență de cître mulți vorbitori importanța controlului obștesc al societății sovietice asupra întocmirii comenzilor de cărți. În apelul adresat de consfătuire către toți lucrătorii din comerțul de carte, din edituri, industria poligrafică și către toți prietenii cărții se spune: „Să nu transmitem nici o comandă de cărți înainte de a o fi discutat în prealabil cu cititorii, specialiștii și organizațiile interesate, asta trebuie să fie pentru noi o lege”. Un exemplu pozitiv citat la consfătuire a fost acela al librăriilor din R. S. S. Ucraineană, care și-au creat, în vederea alcătuirii comenzilor, un larg activ format din reprezentanți ai organelor de partid și sovietelor locale, ai organizațiilor de comsomol, sindicatelor, uniunilor de creație etc. În felul acesta, necesarul de exemplare la diverse lucrări nu mai este fixat de librari într-un mod mai mult sau mai puțin arbitrar, ci exprimă cerințele maselor, nevoile diferitelor sectoare ale vieții politice, economice și culturale.

O altă problemă mult dezbătută a fost aceea a perspectivei de dezvoltare a difuzării cărții prin lîngirea rețelei de librării, în special la sate. Pînă la sfîrșitul septenaliului vor fi deschise 2300 de noi librării, ceea ce va contribui la o mai bună desfacere a cărții. Demn de reținut, ca unul din aspectele noului care-și face loc și în acest domeniu, este inițiativa colhozurilor fruntașe de a-și construi librării din fonduri proprii, reflectînd astfel interesul crescînd pentru carte al colhoznicilor sovietici. De altfel, dragostea acestora pentru carte este oglîndită nu mai puțin

elocvent și de faptul că în raport cu anul 1939 cheltuielile oamenilor muncii de la sate pentru cărți, ziare, reviste și alte articole de uz cultural au crescut în U.R.S.S. de peste 10 ori.

O temă pentru care participanții la consfătuire au manifestat un deosebit interes a fost aceea a sprijinului obștesc în activitatea practică de difuzare a cărții. Răspunzînd chemării la întrecere lansată de ziarul „Izvestia”, mii de difuzori voluntari și în primul rînd comsomoliștii s-au antrenat într-o largă acțiune patriotică de răspîndire a cărții la locul de muncă. Numeroșii difuzori din uzine, fabrici și de pe șantiere și cei 25.000 de difuzori voluntari din colhozuri și sovhozuri vîd în această activitate o misiune de mare răspundere și o participare activă la opera de educație comunistă a maselor realizată de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice.

Consfătuirea a luat în discuție și multe alte probleme importante, dintre care am vrea, într-o scurtă înșurire, să menționăm doar cîteva: folosirea mai intensă a unor mijloace de difuzare a cărții la domiciliu, organizarea pe scară largă a bazarelor și expozițiilor de carte, îmbunătățirea metodelor de popularizare a cărții.

Consfătuirea de la Moscova în domeniul comerțului de carte este un prețios izvor de învățămînt și pentru lucrătorii din țara noastră care se ocupă de difuzarea cărții. Din bogata experiență sovietică este necesar să se rețină în primul rînd sublinierea importanței politice a activității de difuzare a cărții și justa orientare a muncii lucrătorilor din acest sector. Pe lîngă aceasta, de mare folos ar fi examinarea atentă și aplicarea creatoare a unor metode de difuzare a cărții, larg discutate la consfătuire, cum ar fi: intensificarea desfacerii cărții prin difuzori voluntari, îmbunătățirea difuzării cărții în unitățile socialiste din agricultură, coînteressarea editurilor în difuzarea propriei lor producții etc.

Vasile Bihari

director general adjunct
al Direcției generale a Editurilor
și Difuzării cărții

veac nou pag. 3

După „Pământ destelenit“

LA CE LUCREAZĂ ȘOLOHOV

Sint cîteodată piriiașe neînsemnate dar furtunoase, care fac un tărăboi nemaipomenit, improșcînd în toate părțile cu stropi și pietricele și dorind, parcă, cu tot dinadinsul să prindă ceva în strînsarea apelor lor — indiferent ce — o luntre, o capră, o vacă... Dar ploile își află un sfîrșit și piriiașul se potolește ca prin farmec, se retrage, seacă și pînă la urmă nu mai rămîne din el decît o șuviță firavă de apă turbure din care nu poți bea, în care nu-ți poți nici măcar clăti cămașa.

Există însă și fluvii cu albia largă, liniștite, care la prima vedere nu par tulburate de nici un curent; apa le e parcă, nemișcată. Dar e numai o părere. În astfel de fluvii curentul e adînc și puternic, apele lor udă generos pămîntul și în preajmă-le înflorește o viață luminoasă, spornică. Pe țărmurile acestor ape blajine trăiesc oameni care muncesc fără să-și cruțe puterile, de parcă chiar fluviul i-ar învăța să iubească munca, liniștea și echilibrul vieții. Pe astfel de fluvii se construiesc hidrocentrale, se transportă încărcături fără număr; pe malurile lor oamenii se statornicesc gospodărește, dînd naștere menite să înfrunte veacurile. E hazardat să compari un om cu un fluviu, dar comparația îți vine totuși în minte fără să vrei cînd te gîndești la Mihail Alexandrovici Șolohov, a cărui viață se contopește cu Donul liniștit. Căci despre Șolohov se poate spune pe drept cuvînt că este un scriitor care a fertilizat literatura noastră națională cu opera lui înțeleaptă, profund populară. Nu de mult am fost martor la o discuție care s-a înfiripat spontan.

Un ziarist a exclamat:

— Pot să înțeleg cum scrie scriitorul X, cum scrie scriitorul Y, pot să înțeleg de ce scriitorul Z lucrează în maniera cutare, dar nu pot să înțeleg cum scrie Șolohov.

— Dar ce-i de neînțeles? Scrie simplu — i-a replicat un tînăr coleg.

— Mulți scriu simplu și totuși nu toată lumea le citește cărțile.

— Mai e și împrejurarea că stă la țară.

— Nu la țară, ci într-o staniță... Da'oricum, nu de asta-i vorba.

— Dar ce mai e?

— Are talentul lui, unic, șolohovian.

Ziaristul avea dreptate. E indoielnic că se va găsi un istoric sau un critic literar care să izbutească să explice de ce Șolohov scrie așa și nu altfel. Dar nu asta-i important, ci faptul că ceea ce scrie Șolohov e deopotrivă de interesant pentru un academician ca și pentru un brigadier de colhoz, pentru un învățător japonez ca și pentru un miner englez. Am avut prilejul să răspund la sumedenie de întrebări despre opera lui Mihail Șolohov atît în toridul oraș indian Ambala, cit și la Reykjavik, în capitala inghețatei Islande; am vorbit despre Șolohov docherilor australieni și muncitorilor uruguayeni. Da, oameni, diferiți, aflați la depărtări uriașe, în cele mai deosebite puncte ale globului se interesează de viața oamenilor din ținutul Donului, care, la urma-urmei, nu-i decît o particularitate din marele nostru pămînt rusesc. De ce? Pentru că în cărțile lui, Șolohov a exprimat spiritul vremurilor noastre, a descris caractere adînci, puternice, a ogîndit patosul unei epoci revoluționare. Și toate acestea în chipul cel mai simplu, inegalabil, șolohovian. Pe Șolohov îl interesează întotdeauna miezul, și nu latura decorativă a vieții poporului.

Recent, am avut prilejul să ne întîlnim la Rostov pe Don. Luînd parte activă la viața organizației regionale de partid, Șolohov vine deseori la Rostov. Ultima-i vizită a fost prilejuită de plenary Comitetului regional de partid care a dezbătut problema pregătirii pentru recoltare. Am petrecut cîteva ore în tovărășia lui Mihail Alexandrovici. Acum s-a consacrat în întregime romanului „Ei au luptat pentru patrie”. „Pământ destelenit” e gata. Pe biroul unui mic cabinet de lucru (nu cabinetul tînit de scrisori, căci Mihail Alexandrovici primește zilnic cite 50-60, ci altul) se află pagini dactilografiate din noile capitole ale romanului „Ei au luptat pentru patrie”. Tot aici se mai află și un pat de fier îngust. Șolohov obișnuiește să se scoale foarte devreme, pe la 4-5, și în liniștea dimineții se așează la masa de lucru. Așa se nasc noile pagini din romanul al cărui sfîrșit e așteptat de milioane de cititori cu aceeași nerăbdare cu care

cu așteptat să afle ce se va întîmpla pînă la urmă cu eroii din „Pământ destelenit”.

Mihail Alexandrovici devine foarte zgîrcit la vorbă cînd e să-ți spună „ce are să fie mai departe”. Simți doar cu cîtă încordare se gîndește la noua-i carte, chiar și în cursul unor discuții care n-au nici o legătură cu lucrarea. Dar odată îl vezi că se scutură, parcă, fața și se luminează de zîmbetul acela bun și șăgalnic — și iar devine sufletul discuției care se deapănă molcom.

Șolohov primește enorm de multe scrisori. Oamenii i se adresează cu tot felul de probleme: unele serioase, altele lipsite de importanță, care ar putea fi rezolvate și fără ca scriitorul să fie deranjat de la lucru.

— Nimic de zis, e plăcut să primești scrisori, dar 50 pe zi pentru un singur scriitor, mi se pare cam mult — glumește Șolohov.

I-am spus lui Mihail Alexandrovici că cititorii vor să știe cum lucrează și cum trăiește. Așa că să nu se supere că vom trimite un fotoreporter în stanița Veșenskaia.

Șolohov zîmbește:

— Ce să-i faci, dacă așa vor cititorii, trebuie să mă supun. Dar să știi că nu-mi place să pozez. Am să-l cam chinui pe fotograf.

Sintem incredințați că în curînd (să nu căutăm să ghicim data exactă, dar scriitorul o cunoaște) vom găsi din nou în paginile revistelor sovietice titlul „Ei au luptat pentru patrie”. Vor fi noi capitole din romanul lui Șolohov, pe care îl așteptăm cu nerăbdare fiindcă îi cunoaștem, ba i-am și îndrăgit eroii.

A. Sofronov

Mihail Șolohov la masa de lucru

Reactorii cu neutroni rapizi

După cum se știe, nucleele atomice, alcătuite din protoni și neutroni, posedă o uriașă energie interioară. Această energie este consecința atracției reciproce a protonilor și neutronilor. În 1939 a fost descoperit fenomenul de fisurare a nucleelor atomice ale uraniului sub influența neutronilor. Cu acest prilej iau naștere doi-trei neutroni și o puternică radiație electromagnetică (așa numita radiație gamma). Așadar, în cursul fisurării, de fiecare neutron „cheltuit” se formează doi-trei neutroni noi. Acest lucru face cu puțință reacția nucleară în lanț cu degajare de energie.

S-a constatat că dintre toți izotopii uraniului aflători în natură numai uraniul-235 este bine fisurat de neutroni avînd viteze relativ reduse. Primii reactori au funcționat pe baza acestor așa numiți neutroni lenți.

În același timp s-au descoperit izotopi radioactivi artificiali care nu se găsesc în natură, dar care fisionează ușor sub acțiunea neutronilor. Cei mai importanți sînt plutoniul-239 și uraniul-233. Ei pot fi folosiți în reactorii nucleari în locul uraniului-235. Dar și acest combustibil e obținut în reactori care folosesc tot uraniul-235. Așadar, noul combustibil atomic artificial nu poate fi obținut fără intermediul combustibilului nuclear natural uraniul-235.

După cum se știe, într-un kilogram de uraniu natural există numai 7 grame de uraniu-235. Restul e un fel de „deșeu” de producție al reactorilor care folosesc neutroni lenți. După cum trebuie să se mai țină seama și, că, din diverse motive, uraniul-235 nu poate fi „ars” în întregime în acești reactori. Toți acești factori, luați laolaltă, limitează mult posibilitățile de folosire a resurselor energetice ale elementelor fisibile.

Cum pot fi însă sporite aceste posibilități? Cum poate fi folosită energia nucleară a uraniului-238 (care alcătuiește cea mai mare parte a uraniului natural) și a plutoniului-232, materialul de bază pentru obținerea uraniului-233, care se fisionează ușor?

Metodele au fost găsite. S-a constatat că e nevoie de reactori care să funcționeze cu neutroni rapizi. Superioritatea acestor neutroni constă în faptul că posedă o energie ce depășește de milioane de ori pe aceea a neutronilor lenți. Ei sînt într-o măsură mult mai mică absorbiți fără folos de diferite materiale și pe de altă parte provoacă nu numai fisurarea uraniului-235 și a plutoniului-239, ci și a principalului izotop al uraniului — uraniul-238. Ceea ce face să sporească într-o măsură considerabilă numărul neutronilor folosiți în mod eficace în reactorul nuclear.

Problema creării de reactori cu neutroni rapizi este, însă, foarte grea și complicată. În ultimii ani, la rezolvarea acestei probleme lucrează oameni de știință din diferite țări — U.R.S.S., S.U.A., Anglia, Franța.

Un număr de oameni de știință sovietici, ale căror lucrări au fost distinse cu Premiul Lenin, au studiat intens diversele aspecte fizice și tehnice ale acestei probleme grandioase.

Cercetările în fizica reactorilor nucleari efectuate de A. I. Leipunski, O. D. Kazacikovski, I. I. Bondarenko și L. N. Usaciov, colaboratori ai Institutului de fizică din cadrul Comitetului de stat pentru folosirea energiei atomice de pe lîngă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., reprezintă un important succes al oamenilor de știință sovietici. Aceste cercetări sporesc de zeci și sute de ori resursele energetice ale planetei noastre, creînd posibilitatea de a se folosi întreaga cantitate de uraniu și thoriu.

După cum am mai arătat reactorii cu neutroni lenți sînt folosiți pentru obținerea de energie și pentru fabricarea plutoniului-239. Cum se fabrică plutoniul în acești reactori?

„Materia primă” o constituie nucleele de uraniu-238 și neutronii care iau naștere în zona activă a reactorului. Nucleele atomice ale uraniului-238 au capacitatea de a capta neutroni. Absorbînd un neutron, nucleul „acaparator” se transformă, dînd naștere unui nucleu de uraniu-239. Evoluția nu se oprește, însă aici. După cîtva timp acest nou produs se descompune în mod spontan și se transformă în nucleul altui element chimic — neptuniul-239. Acesta din urmă se dezintegrează la rîndul lui și se transformă în plutoniul-239. Așa se desfășoară complicatul proces prin care se obține combustibilul nuclear artificial — plutoniul.

Din diverse motive, în reactorii cu neutroni lenți numărul nucleelor de plutoniul-239 care iau naștere este întotdeauna mai mic decît numărul nucleelor

de „combustibil”, „ars” în reactor. Prin urmare, cantitatea de combustibil nuclear obținut este mai mică decît cea cheltuită. De aceea raportul dintre aceste două mărimi — așa numitul coeficient de reproducție — este, în reactorii cu neutroni lenți, totdeauna mai mic decît unitatea.

În reactorii cu neutroni rapizi, în zona activă se instalează elemente care conțin plutoniul-239 și degajă căldură. Gradul de ardere a combustibilului nuclear în acești reactori este mai mare decît în reactorii cu neutroni lenți (în special din cauză că acești neutroni sînt absorbiți într-o măsură mult mai mică de „zgură” și că se acumulează plutoniul nou format).

În reactorii experimentali de plutoniul cu neutroni rapizi, studiați sub conducerea lui A. I. Leipunski, s-au determinat diversele lor caracteristici. S-a dovedit că procesul de obținere a noului combustibil nuclear este în acești reactori foarte eficace. După aprecierile cele mai modeste coeficientul de reproducție este mai mare decît unitatea. De fiecare din nucleele de plutoniul-239 „arse” în zona activă se formează, în medie, circa două nuclee noi de plutoniul-239. Ceea ce înseamnă că dacă în reactor se arde un kilogram de plutoniul-239 se formează circa două kilograme din noul plutoniul-239.

Lucrările în această direcție au început în U.R.S.S. în 1949. A trebuit studiată amănunțit interacțiunea neutronilor rapizi cu diferite substanțe, a fost nevoie să se elaboreze teoria calculului reactorilor să se construiască cîteva modele de reactori cu neutroni rapizi, să se cerceteze caracteristicile lor fizice și, pe baza experienței acumulate să se treacă mai departe sporindu-se treptat dimensiunile reactorilor pînă la reactorii mari de tip industrial. S-au construit mai mulți reactori cu neutroni rapizi — „BR-1”, „BR-2” și „BR-5”. Caracteristicile fizice determinate cu ajutorul lor (coeficientul de reproducție și altele) au servit drept bază pentru proiectarea unor reactori cu neutroni rapizi cu o putere electrică de 50.000 și 250.000 de kW.

După ce vor fi complet puși la punct, reactorii cu neutroni rapizi vor deveni fără îndoială instalații economice. Energia electrică obținută cu ajutorul lor va fi extrem de ieftină. Posibilitatea de a preface tot uraniul și thoriu natural în combustibil nuclear prețios face ca acești reactori să prezinte mari perspective pentru energetica nucleară.

O. Sergheev

LA „KALIBR“ A APĂRUT GRĂDINARUL...

**Tehnica
și estetica**

Cu câteva luni în urmă, de la înălțimea prestigiului său, Leonid Leonov a ridicat în fața opiniei publice sovietice problema înfrumusețării uneltelor, a uneltelor simple — tesla, fierăstrăul, rindeaua, ciocanul — de care omul nu se poate și nu se va putea despărți, susținea Leonov, nici după cucerirea deplină a Cosmosului. („Veac nou” a comentat atunci articolul lui Leonov, inclusiv considerațiile savantului ceh Piotr Tucini care-l însoteau în „Literatură i jizn”). Ideile scriitorului erau inspirate, întreg articolul părea un poem, o privire poetică în viitor țintind la o radicală înfrumusețare a muncii libere. Considerațiile lui Tucini — profunde și convingătoare, elaborate după ani de cercetări îndelungi în așa numita estetică a tehnicii — dădeau viziunii artistului o bază științifică solidă. Iată, însă, că problema nu a rămas la stadiul acesta de abordare: „estetica tehnicii”, „cultura producției”, „nivelul cultural al mediului de muncă”, aceste noțiuni noi, abstracte, oarecum ciudate căci împerechează termeni multă vreme străini unul de altul, interesează arzător opinia publică sovietică. De la privirea poetică înflăcărată și argumentarea teoretică se trece la concretizarea chestiunilor, frumosul începe să se discute „pe viu”: în halele uzinelor. Contactul cu frumosul chiar în procesul muncii devine extrem de palpabil. „Frumusețea atelierului de uzină” este titlul unui articol apărut recent în presa sovietică sub semnătura lui E. Ciornih. Articolul începe cu această frază care merită scrisă separat, ca un vers frumos:

„Uzina „Kalibr” din Moscova a fost una din primele uzine din capitală în care a apărut grădinarul”.

Lângă atelierul de forje — și cine nu știe ce înseamnă forjele, cu temperatura lor? — au apărut flori, lângă „mecanică”, în atmosfera aburilor uleioși, s-au sădit de asemenea flori, Uzina „Kalibr” a angajat un grădinar. Se semnaleză în întreaga țară o tendință — expresia lui Ciornih — de a înfrumuseța încăperile uzinelor cu flori, nu numai în birouri, ci și în ateliere. Această tendință — expresie de circulație în domeniul politicii, economiei și acum împerecheată cu florile! — izvorăște nu numai din plăcerea unor oameni care trăiesc și muncesc din ce în ce mai fericiți, ea are și o implicație științifică. Anume, devine din ce în ce mai populară aprecierea oamenilor de știință asupra funcției culorilor în procesul muncii. Pe căi aflate acum în cercetare, culorile influențează direct asupra sistemului nervos și mușchii al omului care muncește. Negrul sau cenușiul închis al halei obosesc strungarul, dimpotrivă, verdele deschis, proaspăt, dă forțe noi. De la flori, de la mediul ambiant se merge mai departe. Se discută pereții uzinei. De ce nu sînt folosite mai rațional și mai estetic afișele? De ce atîtea semne de exclamație și întrebare în jurul unui strungar, de ce atîtea rame? — întreabă Ciornih. Pentru productivitatea muncii, e mult mai nimerită o culoare luminoasă a pereților. (Piotr Tucini într-un articol recent din „Izvestia” discută rolul culorii de pe pereți în temperatura uzinei: „Dacă în atelier este o căldură prea mare, atunci culoarea poate să aducă răcoare. Fără îndoială că acest efect are o consecință pur psihologică. Căci temperatura rămîne aceeași; dar dacă pereții vor fi vopsiți într-o culoare albastruie iar lămpile vor răspîndi o lumină rece, căldura va fi mai ușor de suportat”). Și mai departe, culoarea, vopseaua mașinilor. Se discută tonurile lor, se exprimă o preferință generală pentru tonul cald, însoțit; de altfel, laboratorul de lacuri și culori sintetice al Institutului de noi materiale de construcție de pe lângă Academia de construcții și arhitectură a formulat sarcina studierii vopsirii raționale a utilajului și pereților uzinelor.

Pentru stadiul actual al acestor preocupări e semnificativă și noua intervenție a savantului ceh Tucini în „Izvestia”. Esteticianul din Praga e mult mai concret în considerații decît în articolul precedent, experiențele sale — atît în cadrul secției de estetică a tehnicii de pe lângă Institutul de economie, cit și pe șantierul căilor ferate și în atelierele feroviare — sînt mult mai detaliate. Tucini a studiat profund procesul muncii cu o unealtă rudimentară, lopata; savantul a constatat interdependența dintre mină și minerul

uneltei. În procesul muncii mina cunoaște șapte zone de activitate asupra cărora minerul își exercită influența foarte nuanțată. Forma minerului devine astfel esențială. În primul rînd pentru mină — desigur pentru degete, pentru palmă. Dar și pentru întregul sistem nervos. De unealtă, de minerul ei depinde în mare măsură caracterul mișcărilor, — monotonia sau vioiciunea lor cu repercusiuni nervoase evidente. Au fost create astfel diferite forme de minere care să îngăduie poziții mai puțin contractate, precum și schimbarea poziției în timpul muncii. Cheltuirea forței de muncă a devenit mai mică, în schimb productivitatea muncii a crescut, starea de spirit a lucrătorului în urma evitării monotoniei a fost influențată în bine, iar pe plan

fizic, Tucini poate ajunge să formuleze în ziarul sovietic următoarea frază: „Concluziile la care am ajuns pe baza citorva mii de experiențe arată că încă astăzi pe minile muncitorilor noștri poate să nu mai existe nici o bătătură”.

Nu va fi nimic exagerat dacă — în concluzia noastră provizorie la permanența evoluției estetice tehnicii în Uniunea Sovietică — vom ține minte aceste cuvinte ca pe un vers celebru, cu nimic mai prejos — de pildă — decît „a fi sau a nu fi”; în încheierea lapidară a omului de știință, socialismul și-a întipărit bine umanitatea, ca mina noastră întipărită bine pe ciocan, de-a lungul sutelor de ani...

Radu Cosașu

Tinăr muncitor de pe pămînturile desțelenite.

„Anuarul astronomic al U. R. S. S.”

S-a calculat că în medie, fiecare volum din „Anuarul astronomic al U.R.S.S.” cuprinde 3 milioane de cifre. Anuarul, care conține date despre poziția Soarelui, Lunii, planetelor și stelelor, ca și despre diferite fenomene care se petrec în sistemul solar etc., este publicat cu mult înainte de anul la care se referă. În această ordine de idei merită subliniat, de pildă, faptul că acum se află în lucru „Anuarul astronomic al U.R.S.S.” pe 1964. Așa cum a arătat Dmitri Kulikov, conducătorul secției „Anuarul astronomic al U.R.S.S.” de pe lângă Institutul de astronomie teoretică al Academiei de Științe a U.R.S.S., această publicație este una din cele patru mari anuare astronomice (alături de publicațiile similare care apar în Anglia, Franța și S.U.A.) care stau la baza cercetărilor astronomice din întreaga lume.

— CREION —

CE NU INȚELEG NIXONII

Am citit relatarea unui discurs rostit de Richard Nixon, și anume cel ținut la Saint-Louis. Fără să clipească dl. Nixon a spus: „Economia sovietică nu va putea înțelege economia noastră în acest secol”. Clar. Fără drept de apel. Prostie?

Rea credință?

Informare defectuoasă?

Cred că toate acestea la un loc. Dar nu trebuie neglijat și un alt factor: lipsa capacității de a înțelege. Există șapte realități care pentru psihologia deformată a unui politician american sînt de neconceput. Și nu e vorba numai de Nixon. Ceea ce depășește orizontul îngust, format în umbra bursei valorilor, al unei întregi cohorte de oameni politici, jurnaliști, ziaristi din Occident este de neînțeles pentru ei.

În această privință istoria ne oferă destule exemple. Un strămoș francez al d-lui Nixon scria la începutul acestui secol în „Figaro”: „Veacul al XIX-lea a fost epoca provocărilor comuniste și a actelor teroriste, veacul al XX-lea va fi era armoniei între patron și muncitor”. Iar un alt ziar francez scria 12 ani mai tîrziu: „După căutări îndelungate societatea noastră a găsit o orinduire perfectă și de lungă durată”.

Au trecut apoi numai cîteva ani și din Rusia a venit vestea că secolul XX nu este tocmai cel mai nimerit exemplu al dulcii „armonii” dintre cal și căldreț, că „orinduirea perfectă” a suferit o trosnătură de care își amintește ceas de ceas, clipă de clipă.

Au înțeles nixonii ceva? Nu.

A urmat intervenția armată. Eșec. A urmat blocada economică. Eșec. Cordonul sanitar. Eșec.

Atunci a fost găsit într-o berărie din München omul potrivit. Și Hitler a devenit cancelarul Adolf Hitler (poate că lord Home ar putea să ne povestească amintiri despre Führer). Acțiunile trusturilor de armament au crescut. Iși frecău labele nu numai Krupp și Thyssen ci și Morgan și Dupont și Delterding. Dănuiau mărcile, dolarii, lirele, în vreme ce tunurile nemțești fabricate cu bani americani sfîrteau trupuri de englezi sau francezi. Dar acesta era numai începutul. Urma prada cea mare. Și atunci, în acele zile grele, „New York Post” scria satisfăcut: „Ar trebui un miracol mai mare ca oricare din cele pe care le povestește Biblia pentru a-i salva pe roșii de la o înfrîngere totală într-un timp foarte scurt”. „Miracolul” s-a produs. Roșii nu numai că nu au fost înfrinți, dar au învins.

Au înțeles nixonii ceva? Au priceput că s-au înșelat la începutul secolului cînd preziceau stabilitate, că s-au pripit vorbind despre „colosul cu picioare de lut”, că au mizat greșit în afacerea Hitler? Nu. Să nu cerem imposibilul. Patriotismul, entuziasmul, interesele generale — nu contează la bursă.

Iar dacă e totuși nevoie de o explicație care să depășească obuzitatea lui Nixon, se face apel la „supranatural”. Cu seriozitate, vestitul evanghelist american Billy Graham scria: „Urișele succese ale comunistilor, faptul că ei ne întrec la fiecare pas nu pot avea decît o singură explicație: comunistii dispun de o forță, o inteligență și o rațiune supranaturală”. Se vede că mister Graham se descurcă mai bine în cele cerești decît în prozaicele treburi pămîntești făcînd, apel la strigoi și alte duhuri pentru a explica, de exemplu, lansarea sputnicilor. Dar aci nu e vorba numai de misticismul evanghelistului american, ci de aceeași imposibilitate de a înțelege transformările din omenire, succesele lumii socialiste. Iar Nixon nu este decît un prototip al acestei îngustimi a spiritului — un fel de plagă provocată de societatea în care valoarea (în sens de calitate) are ca unic criteriu de apreciere dolarul.

Sergiu Brand

Veac nou

pag. 5

Oameni și întâmplări din lumea satului sovietic

Zburam spre Extremul Orient. Ne ducea un Tu-104 cu o viteză pe care n-o bănuiești decât privindu-l de pe pământ.

Unul dintre pasageri moșțeau, alții dormeau de-a binelea. Pe locul de lângă mine — un bărbat de vreo patruzeci de ani, pe cel de al treilea loc, în același rând, un băiețuș de vreo nouă ani. Nu era nevoie să-l întreb ca să-ți dai seama că erau tată și fiu. Prea semănau. Tată trase scaunul flului și-al său, făcându-le lungi, comode ca niște șezlonguri și spuse „dormi, Andrei” — și adormi el însuși.

Băiatului nu-i era somn. Se uita prin geamul avionului, înainte, spre geana de lumină care venea înaintea noastră și, din când în când, mă întreba:

— Și acum cit e ceasul?

Începeam, tot așa ca și mine, să vadă cu ochii misterul diferenței de timp. Când începu să se lumineze — mult mai repede decât ne așteptam — băiatul, care păzise clipa în care tatăl său se va trezi, îl întrebă cu nerăbdare:

— Aici e astăzi sau mâine?

Tatăl se uită în jur, și ca și cum ar fi recunoscut locuri știute, răspunse simplu:

— Și azi și mâine. Aici poți să vezi că ziua de mâine se naște în ziua de astăzi.

„Ziua de mâine este în ziua de astăzi. Pe pământul sovietic prezentul și viitorul și-au dat mâna, se înțin atît de strîns încît nu le poți defini hotarele.

În primăvara anului trecut eram în regiunea Amurului. Lucram în redacția ziarului „Amurski komsomoleț”. Aveam un fel de rubrică pe care redactorii și reporterii ziarului o numeau în glumă „Rubrica oamenilor grozavi”. Făceam mici portrete de oameni pe care-i cunoscusem acolo și făceam treaba asta cu mare plăcere. Material aveam cu nemiluluta — cîți oameni aștepta portrete. Cei din redacție mă tachinau rugîndu-mă să scriu și despre ei la „rubrica oamenilor grozavi”, să le fac portretul „fizic și moral” care, spuneau ei, va fi, fără îndoială, mai frumos decît originalul. Și de cîte ori începeam să traduc cele scrise (scriam romînește, apoi traduceam singură), se învîrteau în jurul meu, trăgeau cu coada ochiului și întrebau enervați: „De ce nu scrii direct în limba rusă? Preciș că ai putea”.

Într-o zi, redactorul-șef mă chemă și-mi spuse:

— Fă-ți formele și du-te în colhozul „Prilamurie”. Să știi că e cel mai bun colhoz din toată regiunea.

Am stat o clipă pe gînduri și i-am răspuns:

— Iurii Alekseevici, m-aș duce mai degrabă într-o uzină, sau în taiga. Nu mă pot căra în colhoz cu dicționarul după mine. N-am prea fost în sate și nici măcar nu știu cum se cheamă în limba rusă toate uneltele de lucru. Dacă mă pomenesc că au să-mi povestească despre niște treburi de specialitate în termenii pe care nu i-am auzit în viața mea? Mă fac de ris!

Redactorul zîmbi.

VIITORUL începe ASTĂZI

— Du-te fără grijă și fără dacă vrei, obișnuitele portrete de „oameni grozavi”. Du-te și n-o să-ți pară rău. Ce n-ai să înțelegi acum, ai să înțelegi data viitoare. Și scrie ce-ai să înțelegi. Să știi că în sate se peirec acum lucruri de mare însemnătate și foarte interesante.

Și uite că-i sînt recunoscătoare pentru deplasarea aceea în urma căreia n-am scris atunci, mi se pare, nici un rînd. Începuș și în regiunea Amurului să se unească mai multe colhozuri la un loc, alcătind gospodăriile de dimensiuni necunoscute pînă nu de mult. M-a impresionat amploarea acestei mișcări colhoznice, dar abia mai tîrziu am început să-i înțeleg sensul. Nu se uneau doar teritoriale cîteva sate, într-un singur colhoz. Se naște o gospodărie calitativ nouă, mai complexă, în stare să răspundă cerințelor oamenilor. O gospodărie multilaterală în stare să cultive grîu, să-și organizeze o mare fermă de vite, să se ocupe de grădinarit, să crească păsări și chiar să-și creeze o industrie de prelucrare a propriilor produse. Ziua de mâine se face tot mai simțită astăzi pe pământul sovietic. Ziua de mâine nu e închipuire, nu e vis ci realitate concretă. Oamenii sovietici pășesc în ziua de mâine și și-o apropie.

★

Scriitorul Feodor Panfiorov povestea, nu de mult, într-un articol amplu publicat în revista „Oktiabr” despre același miine întîlnit în drumurile sale prin colhozuri.

Iată cum arată, în cifre, o gospodărie colhoznică, — colhozul „Voința proletară” din raionul Piatigorsk:

Pămînt arabil	— 14 mii ha
Camioane	— 63
Tractoare	— 21
Combine	— 14
Livadă	— 800 ha.
Găini	— 61 mii
Vie, zmeuriș	— 108 ha.
Porci	— 4.260
Vite cornute	— 5.410 capete
Școli medii	— 3

Oameni apți de muncă — 1.800
Cîștigul mediu al colhoznicului pe zi — 25 ruble

În afară de cele de mai sus în colhoz există o baie admirabilă, brutărie, se construiește un palat de cultură, funcționează un abator, a fost pusă la punct producția de vinuri.

Și se ridică tocmai o imensă clădire de piatră.

— Da' asta ce-i? s-a interesat scriitorul.

— Colhozul își construiește un combinat de conserve. Avem ilvezi foarte mari de vișini, meri, o mulțime de vii și toate sînt atît de multe încît e greu să le transportăm îndată după cules. Colhoznicii au hotărît să le conserve, să facă sucuri.

După care Semeon Vasilevici Luțenko, președintele acestui colhoz urlaș, a completat:

— Pe lângă combinat vom construi vreo 80 de case cu cîte două-trei etaje, case cu gaz-mezan, cu baie. Tineretul nu va mai fi molipsit de boala proprietății particulare. Casa mea... Vom construi locuințe și tinerii vor trăi ca la oraș.

Combinat de conserve... case orășenești de locuit în locul „căsuței” țărănești. Am greșit oare dacă am pune pe asemenea construcții o placă pe care să scrie cu litere mari, de aur: „Aici a sosit ziua de mâine — comunismul”?

★

Se schimbă concepția de viață a oamenilor. Dacă aș lucra și acum în redacția ziarului „Amurski Komsomoleț” aș continua să fac portrete de „oameni grozavi”. Și aș numi rubrica „Oameni al zilei de mâine”, trăind tot timpul sentimentul tulburător de a-i vedea alături de mine, de a-i atinge în trecere pe stradă, de a-i putea numi contemporanii mei.

Iată de pildă, o corespondență, de cîteva rînduri, publicată în „Selskaia jizni”.

„În colhozul nostru s-a construit o baie publică, ridicăm acum o casă de cultură în care va fi o sală de cinematograf cu ecran lat. Ar fi bine să deschidem și o cantină în care nu numai să putem mîncea ci să putem și cumpăra semifabricate.

Sau, iată, problema mașinilor de spălat. Nu fiecare femeie își poate cumpăra mașina de spălat pentru că

sînt încă prea puține. N-ar fi mai bine să organizăm o spălătorie în sat?

Vom face în așa fel încît în sat să pătrundă tot mai mult sistemul de viață de la oraș”.

Și semnează T. Tkaceva, Erou al Muncii Socialiste, președintă a unui colhoz din Altai.

Sau altă corespondență.

„Am început să construi în colhoz o casă mare de locuit cu multe apartamente. Sînt prevăzute și canalizare, și baie, și cantină. Și deși casa e încă în construcție avem foarte mulți amatori-chiriași. Oamenii vor să trăiască civilizată, frumos, după sistemul orașelor”.

Semnează: Emilia Șerbuk, mulgătoare în colhozul „Kalinin” din raionul Tallin.

Ori spicului din alte corespondențe:

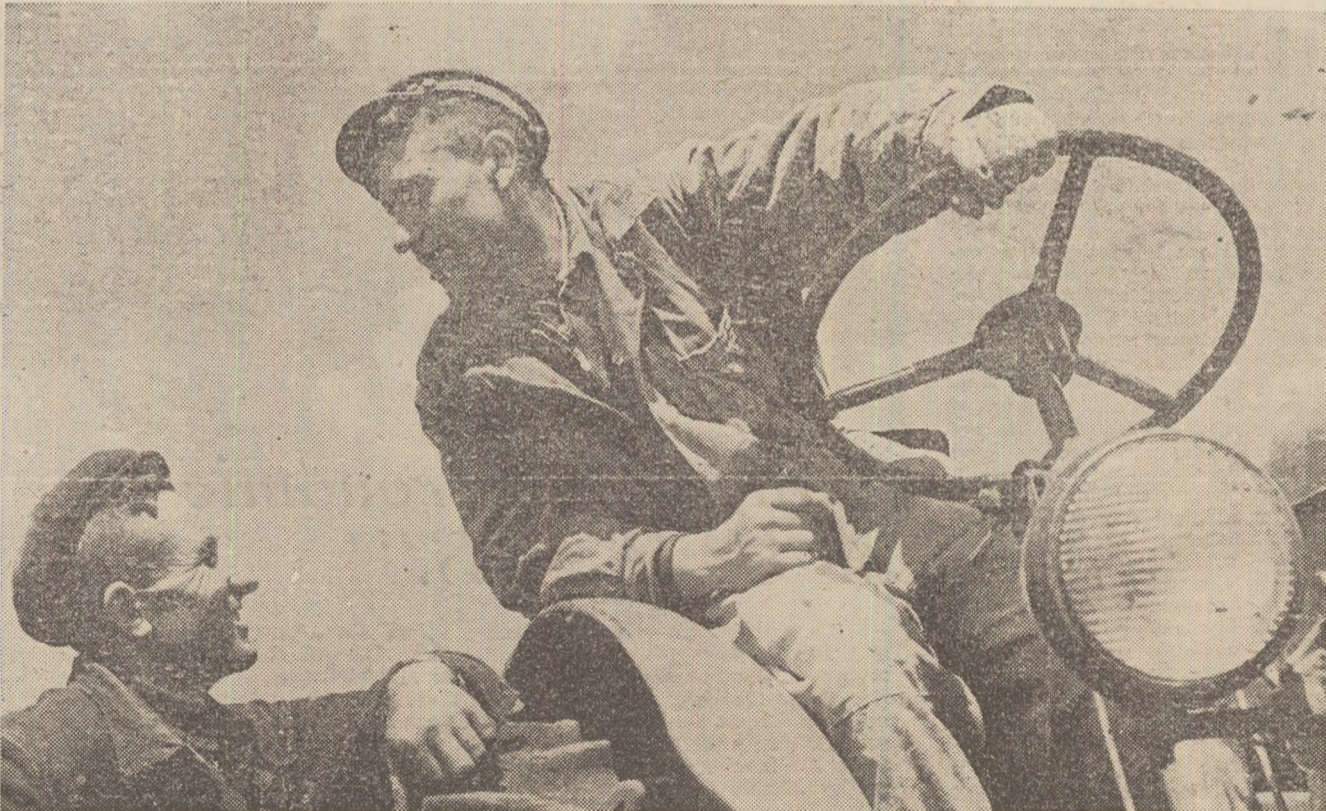
„La sate lucrează circa 25 de mii de vînzători de cărți. E foarte puțin. Cu atît mai mult cu cît cei mai buni dintre cei ce aduc literatură în sat vînd cărți de zece de mil de ruble pe an — tot atît cît se vinde, în medie, într-o librărie... În anul următor vom avea nevoie de cel puțin încă cinci mii de vînzători calificai...”

În ultimul an ziarele și posturile de radio din Occident exclamă tot mai des, neputîndu-se abține: „Uimitor!”, „Rușii fac minuni!”, „Sputnikul e o minune!”, „Siberia e o minune!”, „Toată înflorirea aceasta a țării lor e o minune!”, „Ce fel de oameni or fi rușii?”

Ai impresia că în fața ta ziarul își pune mîinile în păr, că aparatul de radio, cu ochii bulbucași de uimire va începe să hîrje „Domnilor, scuzați-ne, n-avem încotro. Nu ne trageți la răspundere! Noi n-avem nici o vină. Toate se fac în ciuda noastră și împotriva noastră! Întrebați-l pe ruși ce înseamnă toate astea”.

Occidentul numește toate fenomenele noului, ale zilei de astăzi și de mâine „minune”, cutremurîndu-se și temîndu-se să înțeleagă esența acestei „minuni”. Noi numim asta comunism și înțelegem, fericiți, că într-adevăr ziua de mâine se naște în ziua de astăzi.

Margareta Șipoș

Doi fruntași ai muncii comuniste: mecanizatorul G. Bocoș și D. Kașeănov din colhozul „Stalin”, regiunea Odesa

• Moscova estivală

• Un oraș cu 5 milioane de locuitori luptă împotriva caniculei • Turismul — o pasiune de masă • Noi locuri de odihnă și mijloace moderne de transport

Au fost zile, în iulie — și capriciile caniculei se mai repetă și acum, în august, — când Moscova a simțit din plin căldura „cuptorului”. Nu prea sînt obișnuiți moscoviții, atît de rezistenți la gerurile năpraznice, — cu temperaturile care urcă mercurul în termometre la plus 30° Celsius. Dar nici bătuți nu se dau!

Prima reacție este, evident, plecarea... Sute de mii de locuitori ai capitalei sovietice iau cu asalt gările marii metropole. Dintre toate, cea care cunoaște un adevărat adevărat este gara Kursk. E gara din care pornesc trenurile spre Crimeia și spre litoralul Mării Negre. Pe tablitele albe, fixate la mijlocul elegantelor vagoane cu paturi, sînt înscrise numele celebrelor stațiuni balneare care se înșiruie ca într-un minunat colier de la Odesa la Batumi. Tablitele indică trenurile speciale: „Moscova-Soci”, „Moscova-Tbilisi”, „Moscova-Kislovodsk” etc. etc.

Zilnic, 50 de trenuri părăsesc gara Kursk în direcția sud. Pe peronele gării, furnicarul uman e permanent iar casierile, care lucrează în două schimburi, declară că o asemenea afuență de pasageri n-au mai cunoscut în trecut.

Ceea ce se explică nu numai prin efectul caniculei, ci, mai ales, ca o urmare a creșterii neconținute a bunăstării materiale a populației, a îmbunătățirii continue a condițiilor de odihnă și cură pe care statul sovietic le asigură cetățenilor săi. Milioane de muncitori, funcționari și colhoznici își petrec concediile de odihnă sau își îngrijesc sănătatea în cele peste 350 de stațiuni balneare de pe litoralul de sud sau cel al Balticeii, din Crimeia sau din jurul lacului Issik-Kul. În toate aceste stațiuni le stau la dispoziție peste 3.000 de sanatorii și cam o mie de case de odihnă. Anul trecut aici s-au odihnit sau au urmat un tratament 5,7 milioane de persoane.

Dar oricît de mare ar fi numărul celor care pleacă în stațiunile balneo-clima-

Fintînile arteziene — mici oaze de răcoare pe străzile Moscovei.

te, tot mai mare, bine înțeles, este numărul celor rămași. Numai aflîndu-te în gara Kursk ai impresia că întreaga Moscova și-a făcut bagajele și, nemaivîrînd să știe de nimic, se refugiază spre oazele de umbră și răcoare. În realitate, majoritatea locuitorilor capitalei, rămasă pe loc, cum e și firesc, are suficiente mijloace „locale” de a rezista atacului neîndurător al zădufului.

Cel mai apropiat refugiu al moscoviților doritori de odihnă plăcută este imensa zonă verde din jurul Moscovei — frumoasa „Podmoskovie”.

Natura a dăruit Moscova cu una din cele mai frumoase bijuterii. Capitala sovietică poartă o adevărată salbă de smaragd — păduri și crînguri minunate

de mesteceni și pini care însoțesc peste tot drumul albastru-verde al riului Moscova.

Sute de mii de moscoviți își petrec duminica în aceste locuri minunate, nu fără a-și aminti, cu emoție, că aleile umbroase pe care pășesc au fost atît de îndrăgite, în plimbările lor, de Pușkin și Aksakov, de Gogol și Turgheniev, de Repin și Vasnețov, de Polenov și Levitan, de Cehov și Tolstoi.

Există aici o întreagă regiune, pe nume Zvenigorod, căreia i s-a dat pe drept cuvînt porecla de „Elveția rusă”. Este unul din locurile cele mai pitorești din întreaga Podmoskovie. Aici se află cel mai mare număr de sanatorii, case de odihnă, vile, tabere de pionieri, grădinițe și creșe. Nămolurile curative și apele minerale descoperite în ultimii ani, frumusețea peisajului și transportul facil fac din Zvenigorod una din cele mai valoroase stațiuni climatice ale Uniunii Sovietice.

În planul general de reconstrucție și sistematizare, care va face ca Moscova anilor ce vin să devie cel mai mare și cel mai frumos oraș de pe glob, o grijă deosebită este acordată organizării odihnei milioanei de locuitori ai capitalei. După cum se prevede de către urbanști, în zonele verzi ale orașului și în primul rînd în cele din împrejurimi, se vor putea odihni, în orice moment, 6-6,5 milioane oameni. După o călătorie de o oră sau maximum o oră și jumătate, pornind din centrul orașului, cele mai comode și accesibile mijloace de transport vor aduce pe moscoviți în noile zone verzi, unde se vor amenaja lacuri artificiale, se vor construi baze turistice, hoteluri-pensiune, case de odihnă, sanatorii, tabere pentru elevi și studenți, cinematografe, restaurante etc.

În curînd, legătura dintre capitală și zonele de odihnă din suburbii se va face și cu cel mai nou tip de mijloc de transport: funicularele monorail. Vagoanele confortabile suspendate vor atinge o viteză de 150-200 km pe oră. Interesul deosebit pe care-l prezintă acest nou mijloc rapid de transport interurban constă în faptul că el va ușura legătura cu punctele cele mai greu accesibile prin mijloacele de transport obișnuite.

Nu trebuie uitat, de asemenea, că anul acesta au început să facă primele curse admirabilele elicoptere „Mi-4”, care vor juca un rol din ce în ce mai însemnat în apropierea centrului Moscovei de suburbiile sale.

O altă arteră de circulație — de cea mai mare însemnătate pentru traficul uriaș al capitalei — este marea auto-

stradă care va înconjura Moscova pe linia de centură și va avea o lungime de 109 kilometri. Imensul inel de beton din jurul orașului va uni toate șoselele de acces spre capitală, deschizînd un nou drum modern și făcînd legătura între cele mai îndepărtate suburbii. Pe noua magistrală, mașinile vor putea gonii, în ambele sensuri, cu 120 km pe oră...

Cînd autostrada circum-moscovită va fi gata, vor fi ieșit în mare serie și noile automobile de mic litraj, al căror

Foarte bine primite sînt cisternele cu coas.

model recent prezentat conducătorilor de partid și de stat a trezit un mare interes în rîndul iubitorilor de turism automobilistic.

De curînd, alte zeci de mii de locuitori ai capitalei sovietice, amatorii de turism fluvial, au făcut primele călătorii de agrement pe riul Moscova cu cel dintîi vas „inaripat” care a primit simbolic denumirea „Racheta”. A fost debutul unei serii de originale construcții navale sovietice, care are astăzi omologat un al doilea tip, mult superior, vasul „Meteor”. Vasul a făcut acum cîteva zile o cursă de probă, trecînd prin canalul Moscova-Volga și acostînd, după 13 ore și jumătate în portul Gorki. Așa dar, cei 862 km care despart Moscova de Gorki au fost parcurși cu o viteză încă neatînsă pînă acum de nici un vas

fluvial. Nu e exagerat să se spună că cei 150 de călători — cîți se pot imbarca pe bordul unui „Meteor” — vor... zbura, mai ales cînd atunci cînd vasul înaintează cu viteza maximă, el se ridică la suprafața apei, pe care alunecă pur și simplu.

Dar uzinele „Krasnoe Sormovo” din Gorki, care au construit atît „Racheta” cît și „Meteorul”, au pus la punct și un al treilea tip de vas din aceeași familie, care își va lăsa mult în urmă predecesorii: „Sputnikul”. Acesta va putea atinge o viteză de 100-120 km pe oră și va avea o capacitate de transport de 300 de pasageri.

Să nu uităm, însă, că mai există și un mare procent de „turiști” care preferă sau sînt nevoiți să rămînă înăuntrul capitalei, neputîndu-se deplasa decît cel mult cu metroul sau taxiul. Nici pentru aceștia grija factorilor de răspundere nu s-a dovedit mai mică. De curînd, în inima orașului, lingă piața Kropotkinskaia (cu stația de metro respectivă) a fost dată în funcțiune cea mai mare piscină din Europa. Peste 2.000 de persoane se pot scălda, în același timp, în imensul bazin înconjurat de tot soiul de construcții adecvate: vestiare, terase, trambuline pentru sărituri etc. Pînă acum frecvența vizitatorilor la noua piscină atinge cifra de aproximativ 10.000 persoane zilnic.

Pentru organizarea odihnei oamenilor muncii care nu pot părăsi orașul se vor crea numeroase noi parcuri, piscine și se vor amenaja noi plaje îmbietoare pe malurile Moscovei. O pildă de cum vor arăta noile zone de odihnă o oferă amenajările de acest gen ce se fac în prezent în partea de nord-vest a capitalei sovietice, unde crește ca din pămînt un uriaș cartier nou.

Există, însă, firește și moscoviți care dintr-un motiv sau altul nu pot beneficia uneori de nenumăratele posibilități ce le stau la îndemînă pentru a-și petrece cîteva ore, o duminică sau chiar mai multe zile într-un alt decor și în condi-

ții diferite de cele ale cotidianului. Ceea ce nu înseamnă că ei ar fi dispuși să se dea bătuți în lupta cu nemiloasa caniculă diurnă. Mijloacele lor de luptă, verificate ca eficiență după mulți ani de practică, sînt... răcoritoarele. În zilele cînd mercurul își continuă, sadic, ascensiunea, cîștigîndu-și građații lipsite de orice merit, moscoviții înțarc spatele termometrelor pentru a asedia automatele de limonadă, sifon, cvas și pe vinzătoarele de înghețată de toate sorturile. Dat fiind că la 30 grade centigrade, nici la Moscova nu-i de glumit cu căldura...

M. Mihail

Masele plastice în medicină

Toută lumea știe astăzi ce sînt masele plastice sau polimerii, cum li se mai spune. Polimerizarea, această reacție chimică „miraculoasă” care dă o moleculă grea plecînd de la una ușoară este unul din fenomenele explozate cu cel mai mare succes de chimia modernă. Se poate spune pe drept cuvînt că epoca noastră este „era polimerilor sintetici”, dat fiind că masele plastice au invadat viața noastră de toate zilele.

Masele plastice nu conțeneșă să ne uimească și să ne încinte. Pentru a le obține inspirația chimiștilor se poate exercita în voie asupra celor mai diverse materii prime de bază: aerul, apa, nisipul etc. După ce au înlocuit țesăturile, sticla, lemnul și chiar oțelul, masele plastice tind acum să înlocuiască și țesăturile vii.

Inlocuitori ai sîngelui

Sînge din materii plastice? Da, lucrul e foarte posibil. Cercetătorii sovietici au arătat că, dintr-o grupă înrudită cu vinilina, așa numitele „vinilactame”, se poate obține un preparat înlocuitor al sîngelui (hemovinilul) utilizabil la bolnavii accidentați, operați sau la cei care au suferit mari hemoragii. Acest „sînge artificial” poate circula foarte bine prin arterele și venele omului, ajutînd la refacerea mai rapidă a sîngelui pierdut în urma bolii.

Dar fiindcă a venit vorba de artere și vene, trebuie să arătăm că și acestea pot fi înlocuite la nevoie cu mase plastice. În Uniunea Sovietică, vase sanguine artificiale au fost realizate pentru prima oară la Combinatul chimic din Ohtin, dintr-un polimer poliolenic. Din acest material se confecționează proteze de vase sanguine — niște țevi de diferite dimensiuni, elastice și foarte rezistente, care nu se resorb în organism.

Oase artificiale

Refacerea oaselor fracturate, mai ales la oamenii bătrîni, era pînă nu demult o problemă a chirurgiei ortopedice. Adesea, procesul de sudare a oaselor fracturate era foarte greoi, necesitînd un repaus la pat de multe luni. Recent, chirurgii sovietici au descoperit o metodă interesantă care rezolvă în mod excepțional spinosul capitol al fracturilor. Cu ajutorul unui material plastic dens denumit „ostam”, osul fracturat se lipește solid în cîteva minute. Se formează astfel un „calus” artificial, care după cîteva timp este înlocuit treptat de osul nou format.

Toți chirurgii ortopezi au elaborat și alte metode de tratament cu materii plastice. Există astfel unele boli, în care articulațiile coxofemorale (ale piciorului) cresc una în alta. Articulațiile își pierd în acest fel mobilitatea și omul nu mai poate merge. Intervențiile chirurgicale care se practicau pînă de curînd, ajutau bolnavul numai pentru o scurtă perioadă de timp. În prezent, pentru a menține mobilitatea articulațiilor, în timpul operației capetele oaselor sînt îmbrăcate în „capișoane” din mase plastice. Rezultatele sînt excelente.

Cărămizi pentru construcția țesutului viu

Dar masele plastice sînt prețioase auxiliare ale chirurgilor și în alte domenii. La Moscova, într-un laborator de chirurgie a toracei se pot vedea mici „cărămizi” albe pe bază de alcool clorovinilic, de consistența unui burete, care înlocuiesc perfect țesutul uman viu. Puțin timp după operație, țesutul conjunctiv se dezvoltă în interiorul organelor artificiale fabricate cu ajutorul acestui material plastic și proteza este astfel asimilată.

Alteori se înlocuiesc prin materii plastice porțiuni diferite de țesut. În urma unor maladii grave, se poate produce, de pildă, o paralizie a mușchiului diafragm. Chirurgul Boris Petrovski din Moscova remediază în mod curent acest defect cu ajutorul unui „lambu” din alcool polivinilic. Acest material plastic se integrează foarte bine în organism. El se îmbină repede cu vasele sanguine și, datorită acestui fapt, organismul nu resimte existența unui corp străin.

Profesorul sovietic Vladimir Jmur folosește același material plastic pentru construirea „pereților” artificiali în caz de anevrism al aortei, hernii inguinale și alte boli în care se produc rupturi ale țesuturilor.

Chirurgul I. Pollakov a preparat o substanță plastică sub formă de soluție (polivinil butiol) cu care unge cu o pensulă suprafața de piele arsă prin accident. În contact cu aerul, soluția se transformă într-o peliculă de celofan care pune la adăpost arsura, permițînd în același timp să se urmărească evoluția rănii.

Proteze cu aspectul organului natural

La Institutul central de traumatologie din Moscova au fost confecționate din mase plastice o serie de proteze dintre cele mai

dificile. Astfel s-au fabricat proteze ale feței, proteze de degete și învelșuri pentru protezele obișnuite ale palmei. Aceste proteze sînt ușoare, solide și elastice, avînd aspectul organului natural.

Chimiștii sovietici au realizat de asemeni din polimeri — rășinile acrilice, foarte utilizate la protezele dentare.

Putem spune că aproape nu există domeniu al chirurgiei în care masele plastice să nu-și găsească întrebunțări. În chirurgia toracică, de pildă, pentru comprimarea unei caverne tuberculoase se folosesc mărgele de plexiglas; porțiunile de plămîn scoase prin operație sînt înlocuite cu materiale plastice din polimetacrilat de metil; panglici din mase plastice sînt utilizate pentru unirea nervilor ruți; firele din mase plastice permit cele mai îndrăznețe cusături chirurgicale și scurtează mult perioada de vindecare.

Inima „plastică”... bate minunat

În sfîrșit, masele plastice au permis oamenilor de știință să obțină succese nesperate în salvarea vieții bolnavilor. Visurile cele mai îndrăznețe, care pînă de curînd păreau utopice, fanteziste, devin realități cu ajutorul maselor plastice.

În multe clinici din Uniunea Sovietică se folosesc aparate foarte complexe, așa-numitele „inimi artificiale”, „plămîni artificiale”, „rinichi artificiali”. Din ce sînt confecționate aceste aparate? Masele plastice sub forma „sticlei organice”, au făcut posibilă construirea lor. Aceste organe artificiale, nu pot înlocui, desigur, definitiv pe cele naturale, dar ele fac posibilă orice intervenție chirurgicală pe cord sau pulmon, iar rinichii artificiali pot substitui pe cei bolnavi pînă la refacerea acestora, uneori chiar pînă de zile.

În clipa de față se socotește că specialiștii pun la punct zilnic cel puțin 50 de noi aplicații practice ale maselor plastice. Medicina și chirurgia beneficiază din plin de aceste realizări.

Em. Roman

microscop

Explozii dirijate

Un grup de colaboratori al Institutului de cercetări miniere al Academiei de Științe a U.R.S.S. a reușit să sporească eficiența exploziilor industriale fără să folosească o cantitate mai mare de exploziv. În acest scop ei au lăsat un spațiu liber între substanța explozivă și pereții în care o plasează. Experimentarea noului procedeu de dirijare a exploziei, efectuată la diferite explozări miniere, a arătat că în felul acesta volumul pilnelor crește de 1,5 ori, iar adîncimea cu circa 40 la sută. Costul lucrărilor scade cu aproximativ 20—30 la sută.

Case fără ciment

Recent, la Stalingrad au început să fie produse panourile prefabricate din armosilicat pentru construcții. Armosilicatul, un amestec de nisip și var, fără ciment, este mai ieftin și mai rezistent decît alte materiale de construcție. Un metru pătrat de construcție cu armosilicat este cu 150—200 ruble mai ieftin decît un metru pătrat de construcție din cărămidă sau din panouri de beton.

Un tramvai care nu face zgomot

Prototipul noului tramvai „R.V.Z.-6” construit la Riga circulă cu viteză mare și fără zgomot. El poate atinge 65 kilometri pe oră, adică cu 15 km mai mult decît viteza maximă realizată de tramvaiele existente. Noul vagon are 111 locuri pe scaun, și un sistem de ventilație mult îmbunătățit.

Pentru gospodine

Fabricile leningrădene au început să producă pentru ușurarea muncii gospodinelor noi mașini și aparate electrice. Mașinile de spălat rufe vor fi prevăzute cu o centrifugă pentru storsul rufelor, cu pompă pentru apă și un dispozitiv pentru indicarea duratei procesului de spălare. Uzina „Elektrosila” produce un nou tip de fier de călcat electric cu termoregulator cu care se pot călca și țesături de kapron, nylon, silon.

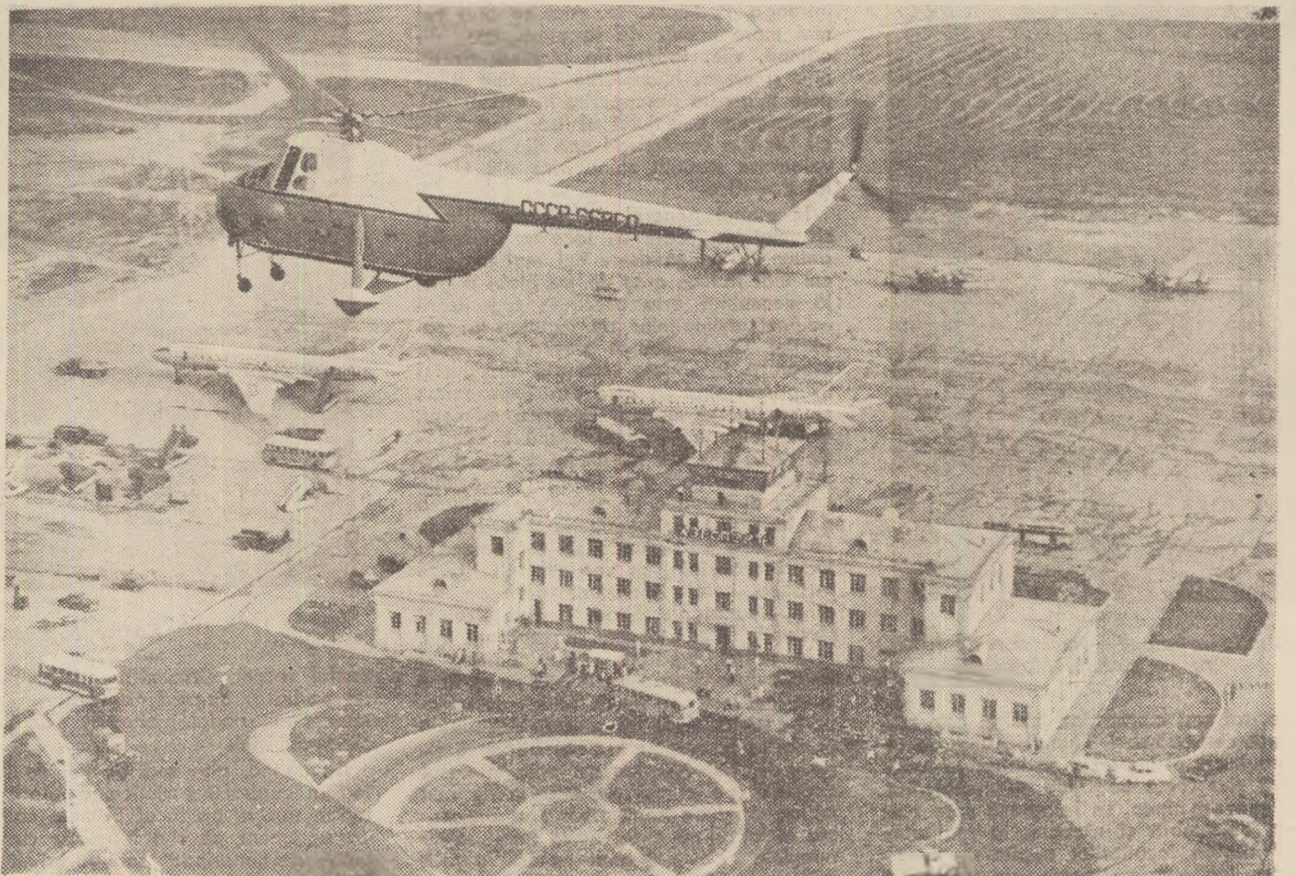
Grădini în deșert

Un grup de colaboratori științifici al Institutului de agrofizică din Leningrad a creat o emulsie pentru consolidarea nisipurilor mișcătoare. Emulsia se compune din apă, bitum și alte câteva elemente. Stropind nisipurile cu această emulsie se formează o crustă care protejează solul împotriva vînturilor și favorizează creșterea plantelor pe terenuri altă dată pustii.

O nouă metodă de foraj minier

În laboratoarele sovnetarhozului Dnepropetrovsk a fost construită o instalație pentru forajul în mine cu ajutorul curenților de înaltă frecvență. Sub acțiunea curenților de înaltă frecvență blocurile uriașe se desfac în bucăți. Experiențele au arătat că noua instalație reduce de patru ori volumul de muncă în mină. Datorită noii metode, mina „Bolșevik” va economisi anual aproape un milion de ruble.

Cu „autobuzul aerian” deasupra Moscovei

Zilele trecute pe aeroportul central „M. V. Frunze” din Moscova a fost inaugurată prima stație sovietică de elicopter pentru transportul publicului.

De lângă peronul stației și-a luat zborul elicopterul „Mi-4”, supranumit „autobuzul aerian”. În cabina confortabilă a acestei mașini moderne au luat loc primii 11 pasageri. Distanța pînă la aeroportul Șeremetievo, celălalt capăt al traseului, a fost parcursă în numai 12 minute. După un scurt repaus, elicopterul a pornit înanoi spre aeroportul central. Astfel au fost deschise la Moscova cursele regulate cu

elicopterul „Mi-4” va efectua zilnic, pe traseul amintit, zece călătorii dus și întors.

Zborul la mică înălțime cu elicopterul este o adevărată desfătare. De la 250 de metri deasupra Moscovei pasagerii admiră priveliștea bulevardelor, grădilor, parcurilor capitalei sovietice.

În curînd elicopterele vor face legătura și cu alte aeroporturi din Moscova, precum și cu împrejurimile capitalei sovietice. Anoi, noul mijloc de transport se va extinde spre raioanele aflate la mare depărtare de culea ferată.

Filmul

„Doamna cu cățelul” pe ecran

Cu doi interpreți remarcabili: Alexei Batalov și la Savvina

Cea mai mare dificultate în ecranizarea operelor lui Cehov este laconismul intrigii povestirilor sale. Căci în creația cehoviană evenimentele exterioare sunt folosite doar ca pretext pentru a dezvălui viața interioară a oamenilor.

De la un capăt la altul, filmul regizorului Iosif Heiș, premiat recent la Festivalul internațional de la Cannes, realizează excelent atmosfera specific cehoviană. Și cred că nu greșesc dacă afirm că, după „Doamna cu cățelul”, Cehov nu mai poate fi transpus pentru ecran în vechea manieră. Filmul lui Heiș aduce o nouă viziune cinematografică asupra operei marelui clasic rus. Chiar și filmul „Zvâpăiața” al lui Samson Samsonov, socotit până acum ca cel mai apropiat de spiritul cehovian rămâne în umbră. În

goale. O atmosferă de calm somnolent. Sosește Gurov. Intră în cafenea, salutând pe cei de față cu o mișcare familiară a capului, își tamponează fruntea transpirată cu un gest reflex, după ce și-a scos pălăria, iar când se așează la o masă, e evident pentru spectatori că aceasta e rezervată pentru el, iar chelnerul nu mai are nevoie să-l întrebe ce dorește. Așadar, Gurov e un obișnuit al „casei”. Iar când mai tirziu îi spune Annei Sergheevna: „De două săptămâni îmi omor timpul aici”, înțelegem că aceste cuvinte sînt adresate numai Annei, spectatorii fiind în acel moment bine edificați asupra persoanei lui Gurov. Anna și Gurov pășesc înșeși alături, de-a lungul țăr-mului. Valurile se leagănă necontenit la picioarele lor, și dinspre întinderea de ape se

sau, poate, intristat. Apoi se apleacă și ridică de jos o mânășă fină de femeie, o scutură cu grijă de praf și pornește încet înapoi, spre oraș. Zgomotul pașilor i se pierde treptat, lumina îndepărtată a felinarului din gară devine tot mai palidă. Numai mânășa se detașează din ce în ce mai distinct, ca o pată albă...

Iată o autentică atmosferă cehoviană! Filmul lui Heiș redă cu multă poezie și extrem de convingător drama celor doi eroi. Ușuraticul Gurov trăiește pentru prima oară un sentiment puternic, care-l transformă concepțiile, întregul lui fel de a privi viața. Petrecerile în înalta societate, discuțiile cu oameni îngîmfați și neinteresanți, tot ceea ce pînă atunci îi părăsise firesc, indiscutabil, începe deodată să-l revolte. Gurov își dă seama pentru prima oară că e absurd și inutilă existența pe care o duce...

La crearea atmosferei cehoviene a filmului au contribuit în bună măsură și operatorii Moskvîn și Meshiev, precum și muzica Nadejdei Simonian. Dar esențialul îl constituie, evident, jocul actorilor. Greația lui Alexei Batalov în rolul lui Gurov este remarcabilă. Anna Sergheevna este interpretată de la Savvina, care își face debutul în cinematografie cu acest rol. Savvina a absolvit acum un an cursurile Facultății de ziaristică ale universității Lomonosov din Moscova. În anii studenției a făcut parte din ansamblul de teatru al universității remarcîndu-se ca un autentic talent. Regizorul Heiș a acceptat alegerea ei chiar de la prima probă, socotînd-o interpreta ideală pentru rolul Annei Sergheevna. Și într-adevăr, Savvina este o mare actriță.

Aș vrea să spun câteva cuvinte despre interesantul, originalul final al filmului. E vorba de o compoziție orizontală: două clădiri enorme — hotelul și casa învecinată ocupă întreg cadrul ecranului. Clădirile sînt cufundate în ceața plumburie, prin care se strecoară totuși o rază de lumină, simbol al îrmușeții spirituale, al vieții adevărate, al dragostei.

G. Halturin

CINEAȘTI NEOBOSIȚI TURNEAZĂ:

Zile de concediu...

Fără îndoială, sezonul estival se face simțit și în pavilioanele „Mosfilmului”. Foarte mulți dintre „locuitorii” lor obișnuiți pot fi acum întâlniți departe, în stațiunile din Crimeea și de pe litoralul caucazian, ori în diferite alte colțuri de pe cuprinsul Uniunii Sovietice. Dar „Mosfilmul” nu și-a încetat totuși activitatea. Pe platurile de filmare continuă turnarea, în sălile de montaj, capătă formă definitivă noile producții, în birourile „de creație”, prind viață contururile viitoarelor realizări... Să poposim pentru câteva clipe într-o încăpere spațioasă de la etajul patru, în noul corp de clădiri al studioului. Aici lucrează grupul de realizatori ai filmului cu titlu de strictă actualitate... „Zile de concediu”. Noul film va fi regizat de Konstantin Voinov, autorul unor interesante creații cinematografice ca „Cei trei din pădure” și „Lumină în întuneric”. De data asta, filmul lui Voinov (după scenariul tinărului scriitor A. Rekeciuk) descrie întâmplări din viața unor petroliști care lucrează în Extremul Nord sovietic, în republica autonomă Komî-Protagonista filmului, geologul Svetlana Panișko, (interpretată de R. Kurkina), întruchipează entuziasmul și abnegația tinerilor sovietici care la absolvirea institutului renunță la confortul marilor orașe pentru a pleca să lucreze în ținuturi îndepărtate. În curînd echipa de filmare își va începe activitatea pe platou. E interesant de subliniat că și în acest film, ca și în creațiile anterioare ale regizorului Voinov, principalul rol masculin este deținut de actorul Valentin Zubkov.

Piotr Glebov în rolul maiorului Lunin

Piotr Glebov... aviator

Turnarea primei serii din „Cerulea Balticea” (o ecranizare după romanul lui Nikolai Ciukovski) se apropie de sfîrșit. Pe aerodromul improvizat într-un colț periferic al Leningradului, unde se desfășoară filmările, vin și pleacă necontenit avioane. Unul din ele este pilotat de o cunoscută vedetă de cinema: Piotr Glebov, care interpretează rolul maiorului de aviație Lunin, un viteaz apărător al Leningradului în timpul blocadei hitleriste. Fi-rește, Glebov are pentru prima oară de a face cu un avion. Dar așa cum pentru a reda un portret cât mai veridic al lui Grigori Melehov din „Donul liniștit” a învățat să călărească voinicește, ca un adevărat cazac, pentru rolul lui Lunin s-a străduit să deprindă într-un timp foarte scurt secretele motorului de avion. Încît astăzi, Piotr Glebov conduce cu siguranță un „Iak-11” și aterizează ca un pilot încercat. Ba se pare chiar că pilotajul a început să devină o adevărată pasiune pentru el. Același lucru s-a petrecut de altfel și cu ceilalți interpreți ai filmului: Mihail Ulianov, Rolan Bikov, Mihail Kozakov, V. Platov.

Dar în „Cerulea Balticea” nu apar numai actori de cinema, ci și aviatori de profesie. Unul din principalele roluri ale filmului, rolul unui căpitan de aviație, e interpretat de pildă de colonelul M. Voișehovici care inițial fusese solicitat să ajute echipa de filmare în realizarea momentelor mai dificile ale luptelor aeriene. De la rolul de consultant, colonelul Voișehovici a trecut apoi la acela de interpret. Iar într-o zi, după eșecul filmării unei lupte aviatice, regizorul Vladimir Vengherov i-a adresat o nouă rugăminte: să devină și...operator cinematografic, pen-

tru filmările la mari înălțimi. Astfel încît toate scenele luptelor aeriene sînt acum incredințate „colonelului”, care minuește aparatul de filmare cu multă pricepere, ba s-ar putea spune, după aprecierile cunoscătorilor, chiar cu talent.

De altfel, M. Voișehovici nu-i singurul „profesionist”. În „Cerulea Balticea” joacă și căpitanul V. Vinogradov (în rolul comandantului unei unități de tancuri), și ofițerul B. Viktorov, (în film, comandantul unui crucișător) etc.

Reflector

Pe Zinaida Kirienko, interpreta Nataliei din trilogia „Pe Donul liniștit” și a actriței-sclave din „Coșofana hooăă” o vom revedea în filmul „Departele de patrie” turnat în studiourile „A. Dovjenko” din Kiev. În același film, consacrat luptei partizanilor ucraineni împotriva cotropitorilor hitleristi, mai apar deasemenea actorii Vadim Medvedev (cunoscut spectatorilor noștri din trilogia „Calvarul” și „Evgheeni Oneghin”), M. Kozakov, O. Viklandt și a.

Regizorii francezi Jean Vidal, Paul Grimeau și Marcei Ichacq, membri ai vestitului „Grup al celor treizeci”, întreprind o călătorie în Uniunea Sovietică. În timpul șederii la Moscova, oaspeții francezi au avut câteva întâlniri cu cinești și ziariști sovietici. Cu această ocazie ei au făcut un scurt istoric al activității grupului, ilustrîndu-și explicațiile cu câteva fragmente din filmele lor de scurt metraj printre care și „Regele Soare”.

Continuîndu-și relațiile despre călătoria sa în S.U.A., Mexic și Italia, în ultimul număr al revistei „Sovetski Ekran” Serghei Bondarciuk vorbește despre colaborarea sa cu regizorul italian Roberto Rossellini, cu care a lucrat la realizarea filmului „Era noaptea la Roma”. S. Bondarciuk descrie procedeele folosite de cunoscutul regizor progresist italian în munca cu actorii, în turnarea interioarelor și exterioarelor etc.

ANNA: — E ultima noastră întîlnire... Să nu-ți faci o părere proastă despre mine, să nu crezi că sînt o femeie ușuratică...

„Doamna cu cățelul”, monologul interior folosit cu predilecție de Cehov este exprimat pentru prima oară în limbajul adevărat cinematografic. Dar să descriem câteva imagini din film. De pildă, primele scene: „Un colț al litoralului Mării Negre. Clipocitul molatic al valurilor care se sparg de țăr-m. Un funcționar și nevasta lui se cîntăresc pe rînd, cu un aer grav și demn, pe o basculă. Își face apariția un trecător. Vîntul îi smulge pălăria. Omul începe să alege. Pe terasa unei cafenele, citeva sticle

înaltă parcă un murmur tainic, îndepărtat, în timp ce în inimile lor se strecoară pe nesimțite un sentiment nou, încă plîpînd, ca o chemare spre necunoscut. Sau, un alt moment impresionant, redat cu laconismul exterior specific cehovian, dar reliefînd puternic dramatismul psihologic — scena despărțirii. O trăsură îi poartă pe Gurov și pe Anna Sergheevna pe drumul sinuos al litoralului, spre gară. Trenul pleacă peste citeva clipe. Rămăs singur pe beton, Gurov scrutază depărlările distrat,

GALAȚI

O întâlnire interesantă

Recent, Consiliul orașenesc A.R.L.U.S. — Galați a organizat o manifestare care s-a bucurat de mult succes: la clubul celor ce învață limba rusă a avut loc o întâlnire între tovarăsa Galea Konstantin din Leningrad și cursanții ai clubului. Cursanții au urmărit cu atenție expunerea făcută despre orașul erou Leningrad, după care au purtat însușiile discuții pe baza cunoștințelor căpătate din cărți, filme și din însemnările de călătorie publicate în ziare.

Participanții la întâlnire și-au exprimat dorința de a se mai organiza astfel de manifestări care contribuie la îmbogățirea cunoștințelor despre Uniunea Sovietică, la întărirea prieteniei romîno-sovietice.

CRAIOVA

Seară literară

La Casa prieteniei romîno-sovietice din Craiova a avut loc o seară literară pe tema „Lucrări ale scriitorilor sovietici”.

La această manifestare și-au dat concursul membri ai cercului literar din cadrul filialei Craiova a Uniunii Scriitorilor din R.P.R.

BAIA MARE

Conferințe

La clubul uzinelor „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din Baia Mare a avut loc conferința „Moscova invincibilă”, organizată în colaborare cu Consiliul regional A.R.L.U.S.

În zece comune din raionul Cehu Silvaniei au avut loc conferințe despre lupta depusă de Uniunea Sovietică pentru realizarea dezarmării generale și totale. La aceste conferințe au luat cuvîntul conferențieri trimiși de Consiliul raional A.R.L.U.S. și S.R.S.C. — Cehu Silvaniei.

Conferințele au fost urmate de programe artistice, prezentate de formații culturale din localitățile respective.

HUNEDOARA

Expoziție

Consiliul regional A.R.L.U.S. — Hunedoara a organizat, în Pia-

ța Unirii din orașul Deva, o expoziție de stradă intitulată „Caricaturistii sovietici au cuvîntul”. Expoziția, care cuprinde 15 panouri mari cu caricaturi pe teme interne și internaționale e vizionată zilnic de numeroși oameni ai muncii.

I A Ș I

Popularizarea literaturii sovietice

Cu puțin timp în urmă, în librării a apărut romanul cunoscutei scriitoare sovietice Galina Nikolaeva, „Bătălie în marș”.

Luînd inițiativa popularizării acestei cărți, Casa prieteniei romîno-sovietice din localitate a organizat o prezentare publică a romanului, făcută de asistentul universitar Victor Crăciun.

Toț la Casa prieteniei din Iași a avut loc recent un simpozion pe tema „Impresii de la Expoziția sovietică din București”.

În cadrul simpozionului au luat cuvîntul Constantin Surugiu, președintele Consiliului orașenesc A.R.L.U.S.-Iași, Marian Moldoveanu, maestru la fabrica „Țesătura” ș.a.

TIMIȘOARA

La o comisie A.R.L.U.S.

Comisia A.R.L.U.S. de la O.R.I.F. din Timișoara a organizat recent o expunere despre „Actualitatea în literatura sovietică contemporană”, pe care a ținut-o tov. Alexandru Jebeleanu, președintele Uniunii Scriitorilor — Filiala Timișoara

REȘIȚA

Prezentarea unei uzine din Moscova

Zilele acestea, în holul Casei de cultură a Combinatului metalurgic Reșița s-a deschis expoziția intitulată „Uzina constructoare de mașini-unelte „Sergo Ordjonikidze” din Moscova”. Numeroasele fotografii expuse, împreună cu explicațiile respective, scot în evidență aspecte din viața acestei mari uzine moscovite: preocuparea pentru introducerea tehnicii noi, automatizarea proceselor de fabricație,

creșterea de cadre tinere în școlile ce funcționează în uzină, activitatea social-culturală etc.

BOTOȘANI

Expunere despre relațiile romîno-ruse

Consiliul orașenesc A.R.L.U.S. — Botoșani a organizat, în sala cinematografului „7 Noiembrie” din localitate conferința intitulată „Relațiile romîno-ruse”.

Conferința, care a fost ascultată cu mult interes de un numeros public, a fost ținută de tov. Scarlat Calimachi, directorul Muzeului Romîno-Rus din București, membru în Consiliul General A.R.L.U.S.

Poșta redacției

CONSTANTIN BUCUR — com. Ardeani, raionul Moinești: Am primit ultima dv. scrisoare. Desigur, puteți apela și pe viitor.

IOAN CORNELIU — Tg. Mureș: Scrisoarea dv. ne-a parvenit cu întârziere. Ne adresați un adevărat torent de întrebări, de aceea va trebui să vă răspundem în cursul a citorva numere. Deocamdată: 1) În filmul „Născuți în furtună”, rolul lui Zarembo a fost interpretat de N. Rușkovski, iar cel al lui Raiski, de Oleg Jakov. 2) Principalul personaj masculin din „Floarea de piatră” a fost interpretat de Vladimir Drujnikov. 3) Alioșa din filmul „Într-un ceas bun” a fost Leonid Haritonov. 4) În rolul eroului principal din filmul „Cavalerul stelei de aur” a apărut Serghei Bondarciuk. 5) Ludmila Telikovskaia a fost protagonista filmului „Ne-am întâlnit undeva”. Ea a jucat și în filmul regizorului Eisenstein „Ivan cel groaznic”. 6) Eroina filmului „Prințesa Mary” a fost actrița Korina Sanova.

ADI BENGESCU — Cimpina: Ne pare rău, dar nu sîntem în măsură să vă furnizăm datele care vă interesează, ele depășind sfera problemelor care alcătuiesc specificul revistei noastre.

TRAIAN D. LUNGU — Tg. Jiu: Scrisoarea dv. a fost publicată în numărul 27 al revistei noastre, din 8 iulie a.c. Redacția revistei „Narodnaia Rumina” se află în str. Ion Ghica nr. 5, raionul T. Vladimirescu, București.

RADIȚA PLOPEANU — Brăila: Iată adresele unor tinere sovietice: Ludmila Moskaleva, gorod Gorki, ulița Slavianskaia nr. 27, kv. 6. (Are 21 de ani, lucrează la o fabrică de confecții, o pasionează sportul, colecționează cărți poștale ilustrate); Ksana Plotițina, Leningrad F-2, ul. Lomonosova, kv. 4. (E studentă, îi place arta și muzica și vrea să facă schimb de cărți poștale ilustrate).

SAȘA POPESCU — com. Fierbinți raionul Snagov: 1) Vă puteți procura un pliant cu imagini din București la orice librărie. 2) Adresați o cerere Direcției Vămirilor din Ministerul Comerțului str. Bursel nr. 2 București, specificînd ce obiecte doriți să expediți. După ce veți primi aprobarea scrisă veți expedia coletul prin Poșta Centrală din Capitală.

In Uniunea Sovietică au avut loc recent concursurile sportive studentești de vară. În chipșeu: Natalia Blinova campioană la scrimă.

Ș A H

Mari succese la Mar del Plata, Buenos Aires, Hamburg...

Șahistii își au și ei „olimpiada” lor. E adevărat că singura cursă pe care o fac este aceea de la hotelul în care locuiesc pînă la sala de joc și că nu folosesc ca „arme” nici sulție nici greutatea, ci doar niște inofensive figuri de lemn, dar asta nu înseamnă că sînt de puțin că sînt mai puțin animați de ambiție sportivă. La fel ca și sportivii care se pregătesc pentru Jocurile olimpice de la Roma, șahistii își încearcă forțele într-o serie de concursuri pe care le-am putea denumi pre-olimpice.

În chip neașteptat, „arena” principală pe care s-au desfășurat aceste concursuri a fost America de Sud. Șahistii europeni, în frunte cu cei sovietici, au trecut oceanul pentru a lua parte mai întîi la tradiționalul turneu de la Mar del Plata, apoi la marele concurs organizat cu ocazia sărbătoririi a 150 de ani de la proclamarea independenței Argentinei.

Concursul de la Mar del Plata a dat loc unei întreceri sportive de mare anvergură, rar întâlnită în istoria marilor turnee. În formă excepțională, doi tineri, mari maestri, Boris Spasski (U.R.S.S.) și R. Fischer (S.U.A.) au dominat lupta întrecîndu și net concurenții, deși între aceștia se aflau mari maestri de talia lui Bronstein (U.R.S.S.) care a ocupat locul III, Olafsson (Islanda), Eliskases (Argentina), etc. Spasski n-a pierdut nicio partidă și l-a învins și pe Fischer ceea ce dă și mai multă valoare victoriei sale.

Turneul de la Buenos Aires, disputat curînd după cel de la Mar del Plata, poate fi considerat ca unul dintre cele mai tari din ultimii ani. Pe „teren” a apărut veteranul Sammy Reshevsky, Fischer și Evans (S.U.A.), cei mai buni jucători ai Americii de Sud (Rossetto, Eliskases, etc) și cele mai bune forte europene (L. Szabo, Gligoric, Unzicker, Olafsson, Ivkov, etc). Uniunea Sovietică a fost reprezentată de astă dată de către campionul unional Victor Korcinoi, și de marele maestru Mark Taimanov. Și de data aceasta șahistii sovietici au demonstrat înalta lor clasă. Korcinoi a reușit turul de forță de a recupera un început mai slab și de a-l ajunge în cele din urmă pe fostul copil minune, Reshevsky, care s-a prezentat din nou într-o formă excepțională. Locul I—II în acest mare concurs îl conșacră pe Viktor Korcinoi în prima linie a marilor maestri care candidează la titlul de campion mondial.

Forța șahului sovietic este demonstrată în mod convingător de faptul că în timp ce o parte din cei mai buni mari maestri au combătut cu atîta succes în Argentina „grosul” forțelor a acceptat și cîștigat alte „bătălii” șahiste în Europa. La Hamburg, meciul dintre echipa U.R.S.S. și reprezentativa R. F. Germane s-a transformat într-o adevărată derută a șahistilor vest-germani. Înaintea ultimului tur scorul era de 45:11... Cu această ocazie, Mihail Tal a jucat pentru prima oară în calitate de campion al lumii și a dovedit cu prisosință că titlul se află în mîini bune: primele 5 partide cîștigate într-un stil excelent au entuziasmat spectatorii!

În sfîrșit, la Leningrad selecționata orașului susține un meci cu reprezentativa R. P. Ungare în care, după turul doi conduce cu 10:8...

Aceste rezultate remarcabile arată, ni se pare, foarte evident, că Olimpiada șahistă, care anul acesta se va disputa la Leipzig, va fi dominată de reprezentanții U.R.S.S. Singura problemă care se pune pentru conducerea Federației de șah a U.R.S.S. — și trebuie să recunoaștem că este destul de grea — este aceea a alegerii: cine să fie cei șase mari jucători care să apere culorile U.R.S.S.? Candidează cu... șanse: campionul mondial Mihail Tal, doi foști campioni mondiali — Mihail Botvinnik și Vasili Smislov, campionul U.R.S.S., Viktor Korcinoi și cîțiva mari maestri de talia lui Keres, Bronstein, Spasski, Gheller, Petrosian, Averbach, ca să nu mai vorbim de „speranțe” ca Polugaevski sau Baghirov.

S. Samarian

In curînd pe ecranele Capitalei KATIA-KATIUȘA

O producție a studioului „A. Dovjenko” din Kiev

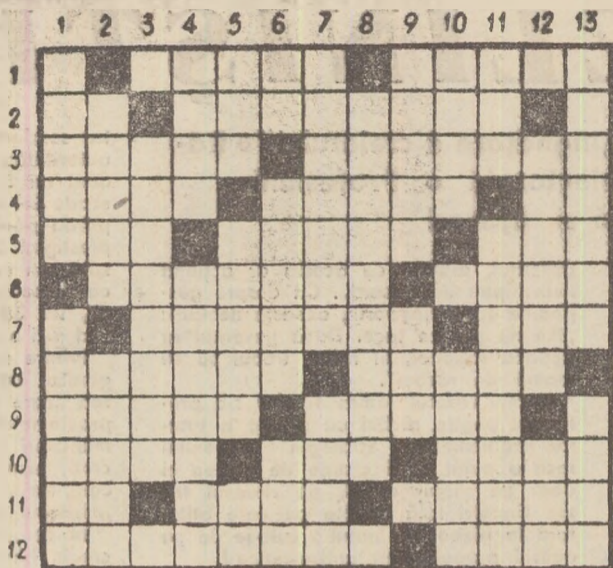

Scenariul: E. ONOPRIENKO
Regia: G. LIPȘIT
Imaginea: I. MINKOVETKI
Muzica: A. BELAȘ

cu:
L. KRIOVA, V. GUSEV, L. FEDOSEEVA, L. PERFILOV, M. KRINIȚINA, M. ROȘELEVA, D. SMIRNOVA, P. KRIOV

M o z a i c

ORIZONTAL: 1) Fizician rus, adevăratul creator al comunicațiilor fără fir — Autorul romanului „Greșeala lui Honoré de Balzac” sau „Armele sînt cu noi”. 2) Olga Tarasova — Cunoscută artistă sovietică de cinema 3) Piesă de Arbuzov — Personaj din romanul „Afacerea peștriilor” de Arkadi Adamov. 4) Grec — Savant rus care a adus o importantă contribuție în studierea vitaminelor — Peste. 5) Interjecție — Compozitor sovietic de muzică ușoară, autorul cîntecului „În barcă” — Zeu casnic la romani. 6) Compozitor sovietic, autorul operei „Decembriștii” — Oraș în oaza Murgaba din deșertul Kara-Kum. 7) Autorul piesei „Un flăcău din orașul nostru” — De ia. 8) A scris „Prima dragoste” — Personaj din „Azilul de noapte” de Gorki. 9) Mare pictor rus, autorul tabloului „Înmormîntarea țăranelui” — Autorul volumului de povestiri „Regimentul își continuă drumul”. 10) Eroul principal din romanul „Ținăra Gardă” de Fadjev — Numele mic al celui mai mare scriitor rus — Port la Marea Baltică. 11) Literă tibetană — Instrument muzical — Voce bărbătească. 12) Oraș în Armenia sovietică — Una din mările U.R.S.S.

nordul U.R.S.S. 2) Munți lângă Marea Caspică — Neguțător de haine vechi. 3) Indiferență. 4) Autorul cărții „Luna de miere” — Eminent savant anatomist rus. 5) Soi de graminee sau oraș în Brazilia — Cercetător polar sovietic, șeful unei expediții antartice — Beriliu. 6) Oleg Koșevoi — Eminent pictor rus — Pronume. 7) „Mărețele și înfricoșătoarele fenomene ale naturii”, este una din lucrările sale — Filozof scoțian. 8) Primul mare învățat rus, întemeietorul științei ruse. 9) Cei

care s-au răscolat împotriva romanilor în baletul „Spartacus” de Aram Hacıaturian — Simț. 10) Numele mic al unui mare scriitor sovietic rus, autorul romanului „Părinți și copii” — Riu ce străbate întunecosul defileu Darial. 11) Monedă — Împreună cu Drujnikov deține rolul principal în filmul „Balada Siberiei”. 12) Autorul lucrării științifice „Originea vieții pe pământ” — Autorul romanului „Un tînăr de pe riul îndepărtat”. 13) ...și al romanului „Oameni noi”. — „O neobișnuită”, roman de Fedin, transpus pe ecran.

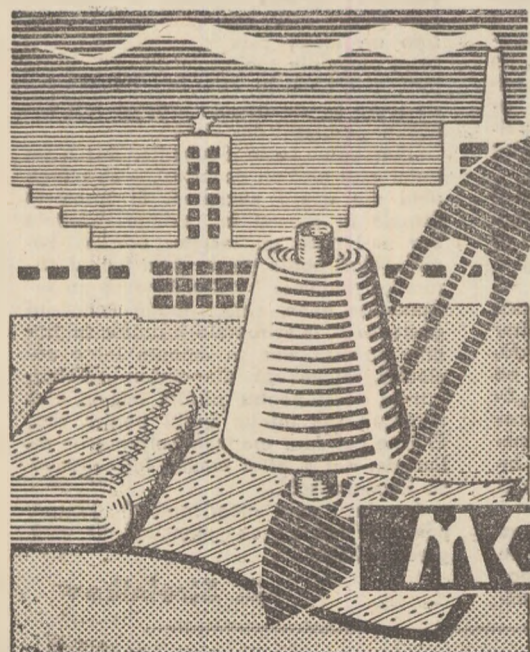
VERTICAL: 1) „Astorta”, piesă de Alexandru Steiu — Locuioare din

alo...
nu uita
bilețul
la
**LOTO
CENTRAL**

85.000 de kilometri
pe bicicletă

Gleb Leontievici Travin, un modest inspector în cimpul achiziționării blănurilor, este bine cunoscut în orașul Petropavlovsk din Kamceatka ca și în întreaga regiune. Recent, locuitorii din această regiune au sărbătorit 40 de ani de activitate a lui Gleb Leontievici. Cu acest prilej a fost organizată o expoziție la care au fost prezentate, în special, obiecte și documente care vorbesc despre un record sportiv puțin cunoscut atins de G. L. Travin. E vorba de o călătorie făcută cu bicicleta de-a lungul hotarelor Uniunii Sovietice

Accastă călătorie a avut loc între anii 1928-1931. La 10 octombrie 1928 dinamovistul Gleb Travin, șef de depozit, a plecat într-un raid de agitație din Petropavlovsk. Cursa a durat aproape trei ani.

Cereți la toate
magazinele textile
**FINETURI
SUPERIOARE**
într-o gamă bogată
de desene și culori
produse de

**UZINELE TEXTILE
MOLDOVA
BOTOȘANI**

**COOPERATIVA
MUNCITOREA**
TOPOLOVENI
Regiunea Pitești
Telefon 119

Primește comenzi și
livrează prompt costu-
me naționale pentru
bărbați și femei, cu mo-
tive specifice oricărei
regiuni din țară.

**Vinde imediat
din stoc:**

- marame, fularie și e-
șarfe din borangic
- fețe de masă și cu-
verturi din ină, cu mo-
tive naționale.

În atenția vizitatorilor din
stațiunile climaterice VATRA-
DORNEI și CÎMPULUNG și
cabanele DEIA și RARĂUL!

UNITĂȚILE ALIMENTARE

sînt bine aprovizionate cu:

- conserve de carne, pește,
fructe și legume
- produse
zaharoase și catea
naturală
- paste făi-
noase
- vinuri și lichio-
ruri superioare

CEREȚI
**încălțăminte
durabilă și elegantă**
„PALTINIȘ”
și
articolele
de
marochinărie
produse
ale
Întreprinderii

13 DECEMBRIE SIBIU

O VARĂ NELINIȘTITĂ

„Vara vine pe aripile uraganului” — obișnuiesc să spună americanii. Anul acesta, asupra Statelor Unite primul uragan de vară s-a abătut încă din mai. Meteorologii i-au dat un nume de femeie: „Jane”. Furioasa „Jane” s-a năpustit dar asupra țărmului Golfului Mexic, pricinuind multe nenorociri, pentru ca să se potolească abia în inima continentului. În câteva regiuni s-au abătut călduri insuportabile. În Kansas s-au uscat culturile, iar în pădurile din California, Idaho și Oregon au izbucnit uriașe incendii.

Anul acesta, uraganele sau „tornado-le”, cum li se mai spune, s-au abătut asupra Americii unul după altul. Recent, uraganul „Brenda” a lovit New York-ul. O ploaie torențială, ca la tropice, a căzut neîntrerupt, timp de 12 ore în șir, inundând metro-ul și subsolurile clădirilor, oprind circulația pe străzi.

În fața acestor calamități, sectele religioase au lansat zvonul că se apropie

• Tornade și campanii de „înghețare a creierului” • Răchitele și campania electorală • Profesioniști de credință și afaceri

cări de a-i împăca pe americani cu inevitabilitatea războiului nuclear, de a ațîța isteria războinică. Bineînțeles, întreaga campanie e însoțită de calomniile furibunde la adresa Uniunii Sovietice. Se încearcă, între altele, să se fixeze în capul oamenilor ideea inutilității oricăror tratative de dezarmare, ideea necesității sporiții continue a impozitelor, a întezirii cursei înarmărilor.

Vremuri tulburi

Anul acesta va intra în istoria Americii ca o perioadă tulbură. Ca urmare a politicii sale externe agresive, aventuriste, guvernul Eisenhower-Nixon s-a acoperit de dezonoare. Oamenii simpli

guvernul, arătând că acesta ar acționa neînchipuit de absurd... Cit despre gospodina Jane Hayworth, aceasta declară: „Ike nu știe ce face. Dacă guvernul ar acționa rațional, el n-ar trebui să se teamă de război”.

Numai frizerul James Tinnely s-a pronunțat pentru război ca soluție a tuturor problemelor. Strategia războiului rece a putut să-și câștige de partea ei doar un singur adept, pe viteazul frizer Tinnely. Iată recolta pe care ațîțării la război au putut o culege de pe ogorul propagandei antisovietice!

Hreanul nu e mai dulce ca ridichea

În clipa de față, în întreaga țară se desfășoară campania electorală. La 8 noiembrie va avea loc alegerea președintelui și vicepreședintelui S.U.A., așa că cei doi candidați la președinție — Nixon și Kennedy — fac tot ce le stă în putință pentru a capta voturile alegătorilor. Demagogia și făgăduielile nu mai conținesc. Uneori, lucrurile sînt împinse pînă la ridicol.

Iarna trecută, ministerul Ocrotirii Sănătății din S.U.A. a declarat că răchitele cultivate în satul Wisconsin sînt dăunătoare sănătății, deoarece ar fi fost îmbibate cu otravă în timpul unor acțiuni de deparazitare. Apoi s-a răspândit zvonul că răchitele cu pricina ar îmbolnăvi oamenii de cancer. De aceea ele nici n-au mai fost cumpărate, fapt care a adus serioase prejudicii veniturilor fermierilor din acest stat. Dar iată că statul Wisconsin a fost vizitat de Nixon și Kennedy. Șireții fermieri le-au cerut să guste răchitele în vâz publicului. Bineînțeles, la fața locului s-au înființat imediat fotografii. Scribindu-se, Nixon a sorbit dintr-o înghițitură un pahar cu sos de răchitele, dar Kennedy l-a întrecut: în fața obiectivelor camerelor de televiziune el a infulecat cu un nemaipomenit curaj 4 farfurii de răchitele cu zahăr. În felul acesta, reprezentanții celor două partide și-au dovedit strinsele lor „legături cu poporul”, fapt pe care presa americană l-a trimbișat cu mare pompă.

Oșelarii din Pittsburg sau fermierii din Wisconsin cer, însă, mult mai mult din partea candidaților la președinție. Mai întâi, ei ar dori o cotitură în politica externă a țării, cu alte cuvinte încetarea „războiului rece”, tratative sincere de dezarmare. „Oamenii se întrebă — scrie „New York Post” — de ce America se identifică astăzi în ochii întregii lumi cu războiul și nu cu pacea, de ce această identitate între sentimentele anti-războinice ale popoarelor și spiritul anti-american?”

Mulți oameni politici din S.U.A. atrag luarea aminte asupra primejdiiilor pe care le implică actuala politică externă a țării. „Ne izolăm tot mai mult de restul lumii — arctă David Lilienthal în ziarul „New York Times”. Oficialitățile noastre, așa numiții „experți” și ideologii de profesie nu emit nici o idee nouă care să ne permită să facem față acestei lumi în schimbare, cu revoluțiile ei politice și economice”. Într-o carte recent apărută, intitulată „America a fost provocată”, judecătorul suprem Douglas scrie: „America e amenințată de trei din propriile ei caracteristici: atitudinea necinstită față de politică, abundența de mediocrități în rîndul personalului de conducere și intoleranța față de părerile altor popoare”.

Multe ziare și oameni politici nu-și pot ascunde animozitatea față de Eisenhower și Nixon, față de spiritul lor aventurist în politică. Iar mulți alții nu-si pot reține un fior numai la gîndul că Nixon ar putea deveni președintele S.U.A. Agnes Meyer, soția fostului editor al ziarului „Washington Post”, de pildă, l-a caracterizat cit se poate de bine pe candidatul partidului republican: „Echilibratul Nixon din anul 1960 e același politician calculat care-și întemeiază cariera pe credința că poate induce în eroare cea mai mare parte a opiniei publice”.

E greu de spus de pe acum cine va urca treptele Casei Albe în ianuarie 1961: Nixon sau Kennedy? Totuși, datele furnizate de Institutul american pen-

tru sondarea opiniei publice arată că autoritatea partidului republican, partidul lui Eisenhower, Nixon, Rockefeller, scade tot mai mult. La întrebarea „care partid poate ridica, după părerea dv., prestigiul S.U.A. peste toate?”, 40 la sută din cei întrebați au fost de părere că democrații, 25 la sută că republicanii, iar 35 la sută au declarat că nu văd nici o diferență între aceste partide.

Printre muncitorii americani a fost organizat un sondaj special. La întrebarea „care partid va face față mai bine problemelor interne?”, 43 la sută dintre muncitorii s-au pronunțat pentru democrați, numai 17 la sută pentru republicani, iar 40 la sută au răspuns cam așa: „Hreanul nu e mai dulce ca ridichea”.

În cercurile gazetărești din S.U.A. se crede, bineînțeles, ținînd seamă de experiența anilor precedenți, că 40 la sută din alegători și anume cei care văd în Nixon și Kennedy gemeni politici, nici nu se vor prezenta în fața urnelor la alegerile din 8 noiembrie.

Programele electorale ale celor două partide se inspiră, de fapt, din același cuvînt de ordine: mai mult, tot mai mult armament! Iar aurul se revarsă în torente în buzunarele monopolștilor care-l fabrică. Buletinul Asociației muncitorești pentru cercetări citează o circulară secretă care-i informează pe businessmani că în vara aceasta „se prevede o nouă avalanșă de comenzi guvernamentale... Guvernul alocă fonduri suplimentare pentru a ține active berzile rulante militare”.

Recent, senatorul Douglas a ridicat într-o măsură vîlul de pe contractele pe care guvernul le încheie cu industriașii ce livrează echipament militar. Senatorul a arătat că guvernul plătește uneori prețuri de o sută de ori mai mari decît costul acelorași mărfuri în comerțul obișnuit. De pildă, o rozetă de lampă electrică pe care o poți cumpăra în magazine cu 25 de cenți e plătită de marina militară cu 21 de dolari și 10 cenți. Iar aviația plătește pentru un yard de cablu electric 50 de dolari, deși în orice magazin același cablu costă numai 3 dolari și 60 de cenți yardul.

Iată deci cum intră banii contribuabililor americani în safeurile monopolștilor. În ultimele două decenii, impozitele au continuat să crească merou, așa încît chiar și cei mai conservatori economiști trebuie să recunoască că impozitele au ajuns să înghită o treime din cîștigul muncitorului.

„Excluzii din viață”

Muncitorii americani sînt cuprinși de neliniște: povara impozitelor nu le îngăduie să pună cite ceva de-o parte pentru zile negre. Iar astfel de zile pot veni cînd nici nu te aștepti. Numai în luna iunie a.c., la armata de 4 milioane de șomeri s-au mai adăugat 964.000 de oameni. În afară de asta, așa cum se întimplă de obicei în perioada de vară, aproape două milioane de studenți și elevi între 14 și 19 ani caută temporar de lucru. Caută și nu găsesc. Vara e un sezon greu.

Tot vara, pe drumurile Americii se ivesc oameni despre care nu se știe unde și cum au trăit în timpul iernii. Iată ce scrie despre acești oropșiți ai soartei „New York Times Magazine”: „Din Florida, Texas și sudul Californiei se tirăsc spre nord adevărate caravane de oameni în zdrențe. E armata de muncitori agricoli, 500.000 de familii, care rătăcesc de colo pînă colo în căutare de lucru, care produc cea mai mare parte din produsele alimentare ale țării, dar care se află așa de departe de toate aceste bogății încît au fost denumiți „excluzii din viață”.

„Am bătut toate drumurile, dar n-am putut găsi niciieri de lucru” — se plînge unul din acești muncitori. El însoțește soarele în drumul lui, strînge recoltele dar nu-i decît un cerșetor printre bogății. El străbate șosele de-a lungul cărora se rînduiesc hoteluri luxoase cu reclame de neon, care laudă mincăruri gustoase și televizoarele instalate în fiecare cameră, dar va innopta într-o cocioabă înghebată din carton asfaltat, într-un coteț pentru păsări, într-un cort zdrențuit sau într-un grajd pentru vite. El este cel care produce belșugul de alimente, dar și el și familia lui continuă să flămînzească.

Așa încît vara americană e vitregă pentru milioanele de muncitori. O vară grea, neliniștită...

B. Strelnikov

Omenirea trebuie eliberată de povara înarmărilor!
Fotomontaj de A. Jitomirski

sfirșitul lumii. În orașul Benson din statul Arizona, de pildă, sute de evangheliști s-au zăvorit în casă, au zidit ferestrele, au bătut în cuie ușile și au declarat, sus și tare, că la 9 iulie America va pieri... din pricina unei bombe cu hidrogen sovietice. Într-atît erau de convinși evangheliștii de apropiatul sfîrșit al lumii, încît au hotărît să nu mai achite costul alimentelor cumpărate de la prăvălii, alimente în valoare de nu mai puțin de 11.000 de dolari.

Mulți au luat în deridere panica „fiilor lui Hristos”, dar nimeni nu s-a mirat de comportarea lor. Căci la ce te poți aștepta din partea unor maniaci religioși, dacă pînă și în armata americană starea de alarmă e declarată din ordinul guvernului cînd vrei și cînd nu vrei. Ba într-un oraș, ba în altul sirenele încep să urle fără veste proclamînd alarma aeriană. La Pittsburg, 30 de persoane, între care și copii au fost obligate să stea o lună de zile într-un adăpost pentru ca — așa cum s-a anunțat oficial — „să poată fi determinată influența pe care o exercită o izolare subterană îndelungată asupra stării psihice și fizice a omului”. O lună în cap au stat bieții oameni închiși între zidurile adăpostului, ascultînd la radio știri despre prelinse distrugerii pricinuite de exploziile nucleare.

„Experiența de la Pittsburg” nu e, însă, decît una din numeroasele încer-

din S.U.A. sînt tot mai alarmanți de faptul că Washingtonul nu renunță la primejdioasa-i politică de provocări și ațîțare la „război rece”. În fiecare dimineață, răsfoindu-și numărul de gazetă proaspăt cumpărat, americanul simplu dă cu ochii de titluri care îi strică buna dispoziție pentru restul zilei. „Poniți infanteria marină împotriva Cubei” — cer senatorii. „În Congo a sosit un grup de specialiști americani”, „S.U.A. vor trimite rachete Germaniei occidentale”. „U-2” trebuie să-și continue zborurile... Prin urletele lor despre o pretinsă primejdie comunistă, ideologii politici „de pe poziții de forță” încearcă să înăbușe protestele americanilor simpli, să înșele poporul, să-i înspăimînte pe cei cu nervii slabi. Un ziar local a numit această zarvă „campania pentru înghețarea creierului”. Cu toate acestea, la începutul verii ziarul „Chicago Daily News” scria: „Sondînd oamenii de pe stradă sau gospodinele de lângă mașina de gătit, reporterii noștri au putut stabili că locuitorii Chicago-ului sînt incredințați că Rusia nu vrea război”.

Și o altă relatare a unui reporter, publicată în ziarul „Washington Post”: „Bitch Johnson, cîntăreț la o cafenea, nu crede că primejdia războiului ar veni din partea Rusiei. El socotește că răspunzător pentru atmosfera de încordare e guvernul american. La rîndul lui, avocatul Bartolomeo Diggins critică și el